

60.008

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. február 1.

bb 1. mintegy hetven budapesti gyárat korszerűsít a 21-es építőipari vállalat - új pavilonokkal bővítik a városligeti vásárvárosrost

1 sb/gg szb vg

1964. február 1.

a 21-es építőipari vállalat dolgozói az idén csaknem félmilliárd forint értékű munkával bővítik a budapesti ipartelepeket. mintegy hetven gyárat korszerűsítenek. többek között ebben az évben már átadják a magyar kábel művel budafoki uti új gyáregységét. érdekes építészeti különlegesség ez az új üzemcsarnok, mert az ország legnagyobb előregyártott tetőelemeiből rakták össze az épület fedelét. a második félévben befejezik albertfalva új mézfeldolgozó és csomagoló üzemének továbbá a textilfestőgyár nagycsarnokának és a gyógyszeripari kutató intézetnek az építését. az év vége előtt átadják budapest új éléskamráját, a sertésvágóhid 600 vagonos hűtőházát is.

a vállalat dolgozói most kaptak sürgős megbízatást a budapesti nemzetközi vásár bővítési és szépítési munkáira. májusig új lengyel és olasz pavilont kell építeni, de csinosításra várnak a régi kiállítási csarnokok is. az új épületek alapozása nehéz feladat, mert mintegy 80 centiméter vastagon kőkeményre fagyott a talaj felső rétege. máskor megvárták volna az olvadást, de most nincs idő a várakozásra, hiszen mindössze három hónapig tarthat az egész építkezés. ezért a hidépítő vállalatától kért gyors segítség alapján robbantással távolítják el a megfagyott talajt, s a mélyebb rétegekből pedig gépekkel emelik ki a földet.

sürgős munka vár a dolgozókra a 11. kerületben, ahol új kenyérgyár építését kell megkezdeni az év közepén. fontos új feladat a marhavágóhid hűtőházának építése is. a vállalat új műszaki intézkedésekkel segíti az építkezések meggyorsítását. többek között központi betonüzemet rendeznek be légymányoson és innen szállítják majd a betont mintegy husz jelentős gyárépítkezésnek. sok időt takarítanak meg azzal, hogy könnyen áthelyezhető, kis berendezésekkel gépesítik azokat a földkiemelési munkákat, amelyeket eddig a nagy gépek nem végeztek el, mert többbe került volna a kotrók odaszállítás, mint a föld eltávolítása. a vállalat kezdeményezésére ebben az évben három irodaházat emelnek már előregyártott típusszerkezetekből, amelyekkel majdnem a felére csökkentik az építkezés idejét. az új intézkedések valóra váltásával az idén már átlagosan 6 százalékkal növelik a termelékenységüket a vállalat építkezésein.

/mti/

MV

bb 2. híradás a figaróról

1 kf/kf szb vg

1964. február 1.

a múlt év végén az ipar és a kereskedelem újabb türelemre intette a figaró borotvapengét kedvelő és váró férfiakat, mondván, hogy az újév első negyedében már lesz elegendő, még csak az első negyedév kezdetén vagyunk ugyan, de megkérdeztük a fővárosi finommechanikai vállalatot: mit várhatnak a reménykedő, szakállpusztító férfiak? mi a helyzet a figaró pengével?

Íme itt a válasz: a külkereskedelem egy svéd céggel kötött több évre szóló szerződést, amelynek alapján az idén 15 tonna rozsdamentes, finomacélt kapunk, az első szállítmányt - mintegy 2 tonna acélt - márciusra ígérték, amint a nyersanyag megérkezik, a vállalat finomacéláru gyáregysége azonnal megkezdte a feldolgozást, s március végéig, április elejéig mintegy 3 millió figarót adnak a kereskedelemnek, utána már kevesebb lesz egy hiánycikkkel, mert a több évre szóló szerződés megfelelő anyagot biztosít, már az idén is folyamatossá tudják tenni az ellátást, az év végéig 20-22 millió figaró és a hasonló acélből készült omega penge kerül forgalomba. /mti/

.-

bb 3. nem vész ki a kéknyelű badacsonyan - gibberellines kezeléssel növelik az értékes fajta hozamát

vid j szb ká

1964. február 1.

a kéknyelű neve elválaszthatatlan a badacsonytól, egész Európában egyedül itt található nagyobb mennyiségben ez a kiváló bort adó szőlőfajta, izletes, sajátos zamatu bora vetekszik a leghíresebb görög borokkal, ennek ellenére csak igen kis területen terem, mert a mezőgazdasági üzemek idegenkednek a szeszélyes szőlőfajta termesztésétől, egynemű virága ugyanis csak más fajtákkal történt beporzás után hoz termést, a beporzás pedig az időjárás, a kedvező tél és a méhjárás függvénye, így gyakran előfordul, hogy az egyik évben ugyanarról a területről holdanként 50 mázsát, a következő évben csupán csak 8-10 mázsát szüretelnek, az állandó terméshezam biztosítására dr. Jezernitzky Lajos, a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepének tudományos munkatársa értékes kísérleteket végzett, a mezőgazdaság más területén már sikerrel alkalmazott gibberellin hatását próbálta ki, a fürtöket kis töménységű oldatba mártotta, és a növekedést serkentő anyag hatására azok a virágok is termést hoznak, amelyek nem termékenyültek meg, a bogyócsányok megnyulnak, megvastagodnak, és - a magvas szemektől eltérően - nem gömbölyű, hanem csepp alakú, magtalan bogyót nevelnek.

a kísérleteket összegezve a kutató új módszert dolgozott ki a kéknyelű termesztésére, az értékes fajtát budai zölddel váltakozó sorokban telepíti, és a fürtöket gibberellinnel kezeli, így minden évben állandó 50-60 mázsás termést érhetnek el, a mag nélküli szemek a bor minőségén nem rontanak, a mennyiséget pedig jelentősen növelik. /mti/

- 2 -

bb 4. új szintetikus mosószerek a láthatáron

1 tz/tm szb vg

1964. február 1.

újfajta szintetikus mosószerek receptjeit készítették el a növényolaj- és mosószerepari kutató intézet szakemberei, akik annak idején az első hazai szintetikus tisztítószereket is kidolgozták.

eddig a háziasszonyok az áztatáshoz is csak a különböző mosószereket használhatták, most az intézet laboratóriumában elkészült az új szintetikus szer, amely kifejezetten az áztatást könnyíti meg, a megfelelő alapanyagok szerencsés összeválogatásával ugyanis sikerült elérniük, hogy az új szer - ellentétben a forróvizet igénylő mosószerekkel - hideg vízben fejti ki hatását, és a kiszedett szennyet oldott állapotban tartva, nem engedi visszarakodni a ruháneműre.

a másik újdonság a folyékony mosószere, elsősorban finomabb holmikat, például női fehérneműk mosására való, minősége körülbelül a tisztaság-ének felel meg, izléses műanyag flakonokban szeretnék forgalomba hozni, úgyhogy nagyobb utazásoknál akár a neszeszerben is hordható legyen.

új mosószert dolgoztak ki kifejezetten a mosógépek számára is, ezek a gépek ugyanis - különösen a dobrendszereik, amelyek előreláthatólag rövidesen megjelennek a hazai piacon is - nagyon erős habot vernek, s emiatt a mosóvíz jórésze egyszerűen kifut a gépből, most tehát olyan szer receptjét dolgozták ki, amely alig habzik, de kitűnően tisztít, a jó habzás tudniillik - a közhiádelemmel ellentétben - egyáltalán nem előfeltétele a jó tisztító hatásának.

az intézet vegyészeti azonkívül egy új mosogatószerrel is meg akarják lepni a háziasszonyokat, ennek a tisztító hatása körülbelül olyan, mint az ultráé, vagy a tip-é, de folyékony állapotban kerül majd forgalomba, mert így pontosabban adagolható, sokkal lényegesebb azonban ennél az, hogy az edények még tisztábbak maradnak utána, mert még a száradó vízcseppek sem hagynak nyomot rajtuk.

az intézet szakemberei biznak abban, hogy új „kreációik”, rövidesen meg is jelennek a piacon. /mti/

.-

bb 5. hány éve sütünk pogácsát?

vid j szb ká

1964. február 1.

hajdu-bihar megyében a földművelésszövetkezeti cukrászdák az év első felében süteménybemutatókat rendeznek balmazújvároson, nádudvaron, berettyóújfaluban, nagylétán, derecskén, biharkeresztésen és hajduhadházán, a bemutatókon elsősorban a dobostorták és a pogácsák készítésének módját, valamint történetét ismertetik.

/folyt.köv./

8.06/-n

-3-

le

bb 5. /hány éve... 1. folyt./- szb

a pogácskészítésnek hazánkban nagy múltja van. az első pogácsát a feljegyzések szerint 1691-ben buda várában kreml cukrász-
ter sütötte. a pogácsa választéka a tepertős pogácsától a vajás
készítményekig azóta huszra növekedett. /mti/

--

bb 6. hamlet - falun

szb -cz

1964. február 1.

az állami déryné színház eddigi legnagyobb vállalkozásába kezd,
amikor a hamlet kamaraszínpadi előadására készül. a héten indul-
tak meg a próbák kertész lászló főrendező vezetésével, hogy ápril-
isban, shakespeare születésének 400. évfordulóján sor kerülhessen
a hamlet falusi előadássorozatára.

a címszerepet - patassy tiber, opheliát - herendi mária, a
királyi - kőszegi gyula, a királynét - fodor teri alakítja.
polonius vajda dezső, horatio hajdu endre, laertes puskás tiber,
1. sírásó olasz jános. a díszleteket cselényi józsef, a jelmezeket
rimanóczy yvonne tervezte. /mti/

--

bb 7. a gyászünnepségek rendezéséről

i áe/sk szb sr

1964. február 1.

a művelődésügyi miniszter rendeletben szabályozta a temetkezé-
si vállalatok által rendezett gyászünnepségek lebonyolítását.

a rendelet szerint az elhunyt hozzátartozójának kívánságára
a temetkezési vállalatok gyászünnepséget is rendeznek. a fővá-
rosban és a megyei jogú városokban a vállalatok állandó énekkart
szerveznek, amelynek vezetője csak az lehet, aki hivatásos karve-
zetői működési engedéllyel rendelkezik. azokban a helységekben,
ahol külön énekkar nem alakítható, kórus működik közre a gyászün-
nepségeken. ezek szervezéséhez a helyi tanácsok művelődési osztá-
lyai, illetőleg csoportjai adnak segítséget. a gyászünnepség szó-
nokát azon személyek közül kéri fel, akiket a járási, városi, il-
letőleg városi-, kerületi tanácsok művelődési osztályai erre a
célra - megbízás alapján - névjegyzékbe vettek.

a gyászünnepségek rendezéséért a temetkezési intézetek külön
díjat nem számíthatnak fel. /mti/

--

8.10/-n

-4-

le

bb 8. a budai őszibarackosokban megkezdtek a metszést - 500 hold
új telepítés

vid j szb ká

1964. február 1.

a hírneves budai őszibarackosokban a kemény tél nem okozott kárt,
a fák jól viselték el a hideget. a földeket még hó borítja, s a
hőmérő higanyszála is csak ritkán emelkedik a fagypont fölé, a ha-
rtyók metszése azonban máris megkezdődött. elsőnek a törökbálinti
állami gazdaság dolgozói vették kezükbe a metszőollót. sürget az
idő, több mint 300 holdas barackosban kell elvégezniük ezt a fontos
munkát. a környék kertészei felkészülnek a telepítésre is. a tervek
szerint ebben az évben 500 holddal növelik a budai őszibarackosok
területét. /mti/

--

bb 9. a népművelés módszertani központjaivá alakítják a főváros
legjobb művelődési otthonait

i áe/sk szb fm

1964. február 1.

az iskolán kívüli népművelés egységes irányítása érdekében budae-
pest legjobb művelődési házait módszertani központokká fejlesztik.
a jövőben az erre a célra kijelölt kulturházak fogják össze, segí-
tik és ellenőrzik a népművelési dolgozók tevékenységét. egyelőre
hét nagy intézmény vette át ezt a feladatot: kőbányán a pataki
istván, a fehérvári-uti szot, a mom, a józsef attila, a danuvia,
a vörös csillag traktorgyár és a pesterzsébeti vasas művelődési ház.
ezek foglalkoznak ezentúl - eddigi feladatuk mellett - a körzetük-
hez tartozó népművelési szakemberek rendszeres továbbképzésével,
a más intézményekben folyó tömegkulturális tevékenység ellenőrzé-
sével és módszertani segítséget adnak a kulturális munkához. ezek
a művelődési házak egyúttal ugynevezett mintabemutató-központok is,
mindegyik azon a szakterületen, amelyet sokéves gyakorlatában a
legjobban kifejlesztett. így például a danuvia gorkij művelődési
otthona a gyermekfoglalkoztatásban, a kőbányai pataki istván műve-
lődési ház a szakköri tevékenységben, a mom a különböző klubok mű-
ködésében szolgál mintául budapest egész területén a népművelés
számára. /mti/

--

bb 10. több filmujdonságot szinkronizálnak a pannonia film-
studióban

i s/gk szb fm

1964. február 1.

a pannonia filmstúdió műtermében a napokban több film szinkro-
nizálását fejezték be. hazai györgy rendező vezetésével elkészült
a dímov regényéből forgatott „dohány”, című bolgár film magyarra
fordítása.

/folyt.köv./

8.15/-n

-5-

le

bb 10. /több filmjurdonságot... 1. folyt./- szb

a bolgár művészek hangját szemes mari, bitskey tiber, molnár tiber és ungvári lászló tolmácsolja. pap éva, zenthe ferenc és benkő gyula közreműködésével magyarul szólnak meg a „bakfis”, című kedves lengyel ifjusági filmtörténet hősei is. a szinkronrendező szintén hazai györgy volt. - befejezték „a taxisöfőr halála”, című lengyel film szinkronmunkálatait is. szinkronszerelők: pap éva, mécs károly, kéry gyula és vándor józsef. - az első negyedév egyik filmjurdonsága lesz, az „amikor jön a macska”, című csehszlovák film bemutatása. ez az alkotás a legutóbbi cannes-i nemzetközi filmfesztiválon a hzsüri különdíját nyerte el. a filmben kettős főszerepet játszó jan werlich hangját horváth jeno tolmácsolja. rendező: moldoványi józsef. - vas jános rendező is befejezte a „görbe tükrök birodalma”, című szovjet mesefilm magyarra fordítását is.

jelenleg is több filmjurdonság szinkronizálásán dolgoznak a műtermekben. domján edit, vetró margit, fülöp zsigmond, garas dezső és márkus lászló hangján szólnak meg a „3 plusz 2”, című szovjet vígjáték szereplői is. a történet egy tengerparti üdülőben játszódik. - szinkronizálják „a harmadik féldő”, című érdekes szovjet filmet is. a munkát tóth sándor rendező vezeti. közreműködik tordy géza, bodrogi gyula, bitseky tiber, szegedi erika, margittay ági és brachfeld siegfried.

több - a közeljövőben megjelenő - filmet feliratoznak, többek között most készítik henri colpi rendező „codine”, című román-francia koprodukciós filmjének feliratait. ugyancsak feliratozzák „a lerombolt hid”, című szovjet, „a szerelem másik arca”, című olasz és a „hogyan lettem vezérigazgató”, című francia alkotását is. /mti/

--

bb 11. átépítik az észak-balatonparti vasutvonalat - ötven helyett 80 kilométeres sebességgel haladhatnak a vonatok

vid lk szb ki

1964. február 1.

a szabadbattyántól - tapolcáig, nagyrészt a balaton északi partján haladó vasutvonalon mindeddig akadályozta a közlekedés gyorsítását a régi, kevésbé biztonságos pálya. a máv ezen a szakaszon átépíti a vasuti pályát. a szabadbattyántól aslóörsig terjedő mintegy 40 kilométeres szakaszon, egy-két állomás területét kivéve, már hosszúságos, korszerű pályát építettek. a munka során mintegy 90 000 köbméternyi földmunkát végeztek el, több kanyart kiegyenesítettek. az idei balatoni idény kezdetéig, májusig, a pályaépítéssel balatonfüredig jutnak el.

/folyt.köv./

8.20/-n

-6-

bb 11. /átépítik az észak-balatonparti... 1. folyt./- szb

az elmúlt hetekben a nagy hideg ellenére is csaknem „menetrend-szerint”, haladt a munka, amelyet nagyrészt korszerű gépekkel végeztek. rövidesen kibővítik a balatonalmádi állomást, amely 12 méter széles peront kap.

az új vasuti pályán az eddigi 50 kilométeres maximális sebesség helyett óránként 80 kilométeres gyorsasággal haladhatnak a vonatok a pályaépítés a szabadbattyán és tapolca közötti szakaszon a jövő év végére készül el. /mti/

--

bb.12 tótkomlós valamennyi házában bevezetik a melegvizet

vid/lk n ki

1964. február 1.

tótkomlós községben 1962 nyarán kétezer tagot számláló törpevízmű társulás alakult. a tagok elhatározták, hogy feltárt 42 fokos gyógyhatású melegvizet minden társulati tag házába, vagyis a község valamennyi otthonába bevezetik. a széleskörű társadalmi összefogást siker koronázta. tavaly elkészült a hidrofór szivattyuház, s hozzákezdték a falu egész területét behálózó, 47 kilométernyi csővezeték építéséhez. ebből eddig mintegy 20 kilométer vezeték helyezték a föld alá, s a község 22 közkutjából már folyik a melegvíz.

építik, s részben már megépítették a fürdőszobákat is. a falu vasútjában csaknem ezer fürdőkhát talált már gazdára.

a tervek szerint az év végére elkészülnek a munkával. így tótkomlós lesz az ország első olyan községe, ahol minden házában melegvíz folyik a csapból.

--

8.26/-n

-7-

bb.13. 30.000 állatot preparált a kőrös-vidék legöregebb vadásza

vid/j n ká

1964. február 1.

a kőrös-vidék legöregebb vadásza, a 70 éves nagy László a hosszú téli hónapokat felsőnyomási „műtermében„ tölti, ahol vadmacskát, vaddisznó- és dámbikafejet, görényt, csonttollu madarat, fácánt és egyéb állatot preparál. Legutóbb egy osztrák vadász által ejtett kapitális dámbika fejének preparálását bizták az európa hírvadászra. nagy Lászlónak ez a harmincezedik munkája. ötvennyolc évvel ezelőtt elsőként egy bölömbikát preparált.

az idős vadász a sárrét madárvilágának kitűnő ismerője és a madártani intézet megbízott munkatársa. eddig 198 madárfajtát figyelt meg ezen a vidéken. hazánkban ő ejtett el elsőnek pirókcsőrű nádisarmanyt, mezei sárgabillegetőt és más ritka madarat. szép munkáit iskolai szertárak, muzeumok őrzik./mti/

..

bb.14. évente harminc-harmincötmillió forintot költenek a soproni műemlék épületekben levő lakások felújítására

vid/tné n fm

1964. február 1.

a soproni lakásoknak több mint fele a múlt században épült, de egyes műemléképületek többszázéves múltra tekintenek vissza. a korszerűtlen régi házakat fokozatosan lebontják, a helytörténeti és művészettörténeti értékű műemlék-épületeket helyreállítják, a bennük levő lakásokat pedig felújítják. erre a célra évente 30-35 millió forintot költenek./mti/

..

8.30/-n

-8-

le

bb.15. az idén négy borsodi ipari településre vezetik be a földgáz

vid/lk n ki

1964. február 1.

a földgáz hasznosítására borsod megyében elkészült az ugynevezett északi fővezeték, amelynek felhasználásával az idén tiszaszederkény újvárosba, az ózd-bolyoki új városnegyedbe, kazincbarcikára, valamint a sajómenti bányavidék egyik központjába, sajószentpéterre vezetik be a gázt. a megyei tanács tervei szerint ezeken a településeken először az idén épülő, később pedig a régebben épült lakásokba is eljuttatják az olcsó fűtőanyagot./mti/

..

bb.16. különleges tulipánokat, 30 dekás pritamín-paprikákat küldenek a szegedi tsz-ek a bécsi kertészeti kiállításra

vid/j n ká

1964. február 1.

szegednek mind a négy termelőszövetkezete részt vesz a tavasztól őszig tartó bécsi nemzetközi kertészeti kiállításon. a nemzetközi virág- és zöldség-seregszemlén különleges termékeiket mutatják be. az új élet termelőszövetkezet kétmillió virág közül válogatja ki a legszebbeket: a fodros szélű, sok színű tulipánokat. az újszegedi haladás tsz az erfurti nemzetközi kiállításon aranyérmét nyert 30 dekás pritamín-paprikából szállit majd az osztrák fővárosba. a felszabadulás tsz termásvíz-fűtéses üvegházakban hajtatót dusan termő paprikabokrokat mutat be. a móra ferenc nevet viselő közös gazdaság a szegedi táj világhírű „piros aranyát„: a fűszerpaprika-csőveket köti fűzérbe, ezenkívül a korai őshibarackokból a legnagyobb, legszebb példányokat viszi a kiállításra./mti/

..

bb.17. az évvégi elszámolásnál 4.5 millió forintot fizettek ki a földesi szövetkezeti gazdáknak

vid/j n ká

1964. február 1.

a földesi rákóczi tsz pénztárában a héten kifizették a múlt évi járandóságot a szövetkezeti gazdáknak. csaknem 15 millió forint a rákóczi tsz tagjainak idel jövedelme a közösből, a munkaegység értéke a prémiummal együtt meghaladja az 50 forintot. évközben havonta rendszeresen felvették a munkaegységelőleget és a természetbeni juttatást, az évvégi elszámolásnál pedig 4.5 millió forintot kaptak kézhez. /mti/

..

8.34/-n

-9-

le

bb.18. bővítik a szakközépiskolai hálózatot vas megyében

1 vid/fm n fm

1964. február 1.

a vas megyei tanács művelődésügyi osztálya a jövőben tovább szélesíti a szakközépiskolai osztályok hálózatát. a szeptemberben megnyíló szombathelyi gimnáziumban a fiúk részére kőműves, a lányok részére pedig orvos-asszisztens-szakmára oktató osztályt szerveznek. a megyeszékhelyen ezenkívül villanyszerelő és építőipari szakközépiskolai osztályt indítanak. celldömlőkön a mezőgazdasági gépszerelés, vasváron pedig a kereskedelmi ismeretek elsajátítását teszik lehetővé a középiskolai ifjúság számára./mti/

bb.19. még mindig egymillió lámpaüveg fogy évente

vid/lk n ki

1964. február 1.

jóllehet a múlt évben befejeződött a falvak villamosítása, még mindig évi egymillió lámpaüveget „fogyasztunk”, az ország lámpaüveg szükségletét a nagykanizsai üvegyár elégíti ki, nagy „cilinder”, fogyasztó, illetve megrendelő a máv. a kisebb vasúti megállóknak és az őrházakban ugyanis még petróleumlámpával világítanak, s ezek ellátására kétszáz ezer lámpaüveget vásárol évenként.

a községektől távoleső, villannyal még nem rendelkező kis települések és a szőlőhegyi borospincék száma több ezerre tehető az országban. ezeken a helyeken még petróleumlámpákkal világítanak és évente nyolcszáz ezer lámpaüveget igényelnek./mti/

bb.20. csomagolják a planta-teát baján

vid/j n ká

1964. február 1.

a gyógynövénygyűjtő vállalat bajai telepe a téli hónapokra mintegy félmillió csomag planta-teát adott át a kereskedelemnek. a rendkívüli hideg télben igen keresett volt a szederlevélből készült gyógytea, megcsappant az üzletek készlete, s most sürgős megrendelések érkeztek az ország minden részéről. a telepen munkaátcsoportosítással hozzáálltak az ősszel összegyűjtött szederlevél feldolgozásához, csomagolásához. január utolsó napjáig 1000 kilogramm planta-teát adták át a kereskedelemnek, s most újabb szállítvány előkészítésén dolgoznak./mti/

8.45/-n

-10-

bb.21. külföldre utaznak a dunántúli halak

vid/j n ká

1964. február 1.

a tolna-baranya megyei halgazdaság baranya, somogy és tolna megyében elterülő halastavaiból sok pontyot, valamint kisebb tétélekben harcsát és compót szállítanak külföldre. a tavalyi „haltermésből”, még a télen is jut a külföldi piacokra. januárban több mint 300 mázsa pontyot indítottak utnak határainkon túlra, főleg az nszk-ba./mti/

bb.22. magyar találmányu léghűtési berendezés három újabb országban

1 szf/tr n vg

1964. február 1.

világszerte növekszik az érdeklődés dr. heller lászló akadémikus, műszaki egyetemi tanár nagyjelentőségű találmánya, a legkondenzációs rendszer iránt, amely lehetővé teszi hőerőművek üzemeltetését vizszegény helyen, ahol nem áll rendelkezésre hűtőviz. a komplex külkereskedelmi vállalatokhoz olyan érdeklődés is érkezett, amely más ipari berendezések hűtési problémáit ugyancsak ennek az elvnek alapján akarja megoldani.

a magyar szerelők a múlt év végén fejezték be egy kisebb heller-rendszerű léghűtési berendezés szerelését a rendszerhez szerkesztett forgó-féle hőcserélő elemekkel az ndk-beli eilenburgban. a berendezést rövidesen üzembe helyezik. a szovjetunióból egy nagy olajfinomító léghűtéséhez szükséges berendezés szállítására érkezett megrendelés a komplexhez. a legújabb megrendelést a német szövetségi köztársaságból kapta a külkereskedelmi vállalat, egy 150 megawattos gőzturbina léghűtési tornyának szállítására. ez tehát nagyobb lesz, mint az angliai rugeley-ben már két év óta üzembe lévő 120 megawattos egység. mind a szovjet, mind pedig a nyugat-német megrendelő részére a magyar ipar gyártja a hőcserélő elemeket is.

a léghűtési berendezések terjedése tanúsítja, hogy a rendkívül hasznos magyar találmányt ma már világszerte élenjáró hűtési technikának fogadják el. erről tanuskodik az az ausztráliai versenytárgyalási felhívás is, amely kifejezetten elírja, hogy a pályázóknak a heller-rendszert kell ajánlanok az erőmű hűtőberendezésére./mti/

8.47/-n

-11-

bb.23. szakképesítéshez kötik a népművelési munkakörök betöltését

i áe/sk n fm

1964. február 1.

a művelődésügyi miniszter rendeletben szabályozta a népművelési munkakörök betöltésének feltételeit.

a rendelet szerint a jövőben népművelési munkakörben csak olyan dolgozót lehet foglalkoztatni, aki legalább középiskolai végzettséggel rendelkezik, a művelődésügyi szakfeladatokat ellátó vezetői és ügyintézői munkaköröket pedig valamennyi szakigazgatási szervnél képesítéshez kötik, aki nem rendelkezik a rendeletben előírt szakképesítéssel, záros határidőn belül azt meg kell szereztetnie. ez alól felmentés csak különösen indokolt esetben engedélyezhető.

a rendelet részletesen felsorolja a szakképesítéshez kötött munkaköröket és a megkívánt képesítés minőségét. népművelési szakképesítésnek minősül a tudományegyetemen szerzett népművelési szakos végzettség, vagy bármely más egyetemi végzettség a kiegészítő népművelési szakmai vizsgával együtt. ilyen képesítés szükséges a népművelési intézet, a megyei népművelési tanácsadók, megyei tanácsi- és szakszervezeti művelődési házak egyes vezető- és ügyintéző munkaköreinek betöltéséhez, ideértve a körzeti művelődési otthonok főhivatású igazgatóit. ilyen szakképesítéssel kell rendelkezniük a mokép, valamint a megyi mozi-üzemi vállalatok vezető munkaköreiben foglalkoztatottaknak is.

a tanítóképző intézetek népművelő-könyvtáros szakán szerzett oklevélhez köti a rendelet a fővárosi és megyei jogú városok bemutató filmszínházainak üzemvezetői tisztségét, a fővárosi kerületi, járási és városi művelődési házak ügyintéző munkaköreit, kiemelt községi és körzeti művelődési otthonok igazgatói beosztását, járási művelődési házak hiányában a népművelési munkára függetlenített dolgozók munkakörét.

művészeti főiskolai végzettség szükséges a megyei, fővárosi kerületi, járási, városi, és szakszervezeti művelődési házak, valamint a népművelési intézet művészeti-előadói munkaköreikhez.

a népművelési munkaköröket a jövőben pályázat útján töltik be. a pályázati kiírást a művelődésügyi közlöny teszi közzé.

/mti/

8.55/-n

.-.
-12-

ll

bb.24. népművelési munkások klubja zalaegerszegen

vid/tné n fm

1964. február 1.

a szakszervezetek zalaegerszegi városi művelődési házában megalakult a zalaegerszegi népművelési munkások klubja. a tagok célul tűzték ki a vállalatoknál, az üzemekben és a különböző intézményekben végzett kulturális munka javítását, a népművelési továbbképzést, elsőrendű feladatnak tekintik az üzemi ismeretterjesztés színvonalának emelését és az öntevékeny művészeti csoportok munkájának továbbfejlesztését./mti/

bb.25. óriás sertések a dunántúlon

vid/j n ká

1964. február 1.

a dunántúli sertéstenyésztők körében új fogalom alakult ki: az „erdőzugi óriás”, . erdőzug az országos híres sátorhely-bólyi állami gazdaság egyik sertéstenyésztő telepe, az „óriás”, pedig egy új sertésfajta. az ugynevezett nagy fehér hussertészeket öt évvel ezelőtt kapta a gazdaság svédországból. erdőzugon - minden más sertésfajtától elkülönítve - tiszta vérben tenyésztik őket. igen szaporák és gyorsan növekednek, testsúlyuk nagyobb minden hazai sertésfajtáénál. a kocák két és fél - három mázsásak, míg a kanok között akad négy mázsás is. renkívül jól hasznosítják a takarmányt. a sátorhely-bólyi állami gazdaságban egy kiló hus előállításához három kiló keményítőértékű abrakot használnak fel, ami megfelel a világszínvonalnak.

erdőzugon másfélszáz kocából álló törzstenyészetet hoztak létre. évente 2500-3000 malac lát itt napvilágot. a terv az, hogy az „erdőzugi óriás”, dunántúli uralkodó sertésfajtája legyen. évégett a sátorhely-bólyi állami gazdaság eddgi 70 állami és szövetkezeti gazdaságot látott el a kiváló svéd sertésfajtával. összesen 1850 kocát és kant szállítottak el erdőzegről, s az idén újabb félezer „óriást”, adnak a dunántúli állami gazdaságoknak és termelészövetkezeteknek./mti/

bb.26. egészségügyi beruházások debrecenben

vid/tné n fm

1964. február 1.

az idén debrecenben jelentős egészségügyi beruházásokat végeznek. tovább épül- mintegy 30 millió forintos költséggel- a szociális otthon és a vakok épülete. ez lesz a legnagyobb egészségügyi beruházás. ezenkívül két 60-60 személyes bölcsőde építéséhez kezdenek tavasszal. megkezdődött debrecenben a körzeti gyermekgyógyászati szakorvosi nálózat kifejlesztése is. jelenleg négy gyermekgyógyászati körzet működik, de a távlati tervek szerint 42 lesz, összesen 22 korszerű rendelővel. az elmúlt évben adták át rendeltetésének az első körzeti gyermekgyógyászati rendelőt s az idén két újabb korszerű rendelő építéséhez kezdenek./mti/

9.00/-n

-13-

ll

bb.27. csaknem 70 millió forint a távfűtési hálózat fejlesztésére
borsodban

vid/lk n ki s

1964. február 1.

a borsod megyében épülőipari központok mellett kialakuló új városokba, Kazincbarcikára, Tiszaszerderkénybe, valamint az Ózd-bolyokon épülő új városrészekbe a borsod megyei tanács az idén megkezdte a távfűtési vezeték kiépítését. mind a három helyen az erőművekben termelt fűtőgőzt használják majd fel az újonnan épülő lakások távfűtésére. Kazincbarcikán a berentel hőerőműben a hőközpontot már kialakították, s tavaly megkezdtek a távfűtési vezeték építését is az erőmű készületi lakótelepére. az idén hozzáfognak az újvárosi vezeték építéséhez is.

ugyancsak az idén kezdik meg a vezeték építését Tiszaszerderkényben, valamint az Ózd-bolyoki városrészen. a megyei tanács úgy tervezi, hogy a rendszer kiépítését jövőre befejezik. a három helyen több mint másfélszer lakást fűtenek majd központilag. később a régebben épített lakástok egy részébe is bevezetik a távfűtést. a három város távfűtésének megoldására csaknem 70 millió forintot fordítanak. /mti/

..

bb. 29. három oxigéngyárat exportálunk Indonéziába

i sl/tr n vg

1964. február 1.

Indonézia részére több nagyüzemünk közreműködésével még az idén három teljesen felszerelt oxigéngyár készül, amelyeket Szumatra északi részén, továbbá Jáván és Celebeszen helyeznek üzemben. az egyenként félmillió dollár értékű gyári berendezés az áramfejlesztő generátoroktól, az elektromos és vízvezető rendszerektől és a karbantartáshoz szükséges teljes tmk műhelyig minden felszerelést magában foglal. a generátorokat a Ganz Villamosági Művek, a Diesel-motorokat a Wilhelm-Pieck Járóipari Művek, a kompresszorokat a Ganz-Másvag gyártja, az óránként 100 köbméter oxigén gyártására alkalmas bejendezés Kiskunfélegyházán készül. a csepel művek mindhárom gyárhoz 5.000-5.000 oxigénpalackot küld Indonéziába. rövidesen néhány indonéz szakember érkezik hazánkba, hogy a magyar üzemekben megismerkedjenek az oxigéngyártás technológiájával.

/mti/

..

9.05/-n

-14-

bb 28. csaknem száz ezer muzeumlátogató borsodban

vid/fm/tné/m/fm

1964. február 1.

borsodban most épült ki a megyei muzeumi szervezet, amely a miskolci Herman Ottó muzeumon kívül a megye történelmi és néprajzi értékekben gazdag vidékein is több intézményt tart fenn. a Mezőkövesdi Matyó muzeumban a néprajzi viseletéről és a korábbi időben kiterjedt állattartó életmódjáról ismert tájegység nevezetességeit szemléltetik. a boráról világhírré szert tett Tokaj-hegyalja történelmi és borászati emlékeit a Tokaji Templom-muzeumban őrzik. a festői Zempléni hegyvidéken fekvő Széphalom községben a nagy magyar nyelvújító, Kazinczy Ferenc egykori lakóhelyén, valamint a Tompa Mihály emlékekkel bővelkedő Keleméren, irodalmi emlékmuzeumokat rendeztek be.

a borsodi muzeumokat tavaly csaknem száz ezer hazai és külföldi látogató kereste fel. a miskolci Herman Ottó muzeumban rendezett 11 kiállítás vonzotta a legtöbb érdeklődőt - több mint 50.000-et -, a Kazinczy emlékmúzeum látogatóinak száma pedig megközelíti a huszszázat. a Mezőkövesdi, valamint a Tokaji gyűjteményeket a hazai közönségen kívül nagy számban látogatták külföldiek is.

a tervek szerint az idén új otthonba, a Mezőkövesden felépülő művelődési házban külön erre a célra épített helyiségekbe költözik a Matyó muzeum, ahol sokkal nagyobb lehetőség lesz a gazdag anyag, himzett ruhák, Matyó kézimunkák, valamint a gazdálkodás és pásztorkodás egykori emlékeinek bemutatására. /mti/

...

bb 30. a földművelésügyi minisztérium javaslatai a termelőszövetkezeti munkadíjazási módszerek továbbfejlesztésére

i ie/m/ká

1964. február 1.

a termelőszövetkezeti közgyűlések országsszerte mostanában döntenek arról, hogy milyen módszer szerint részesedik az idén a tagság a közös jövedelemből, milyen módon díjazák a közös gazdaságban végzett munkát. az eddigi tapasztalatok összegezése alapján a földművelésügyi minisztérium nyilvánosságra hozta javaslatait a munkadíjazási és jövedelemrészesedési módszerek továbbfejlesztésére.

tavaly már a termelőszövetkezeteknek csak néhány százalékában alkalmazták kizárólag a hagyományos munkaegységrendszert. olyan szövetkezet is alig volt, ahol csak egyféle újabb módszert vezettek volna be, mivel az egyes üzemágakban általában más-más munkadíjazási forma felel meg. /folyt.köv./

8.10/-n

-15-

bb 30. /a földművelésügyi ... I. folyt./ m

a legelterjedtebb, főleg a kapásnövények termesztésénél, az úgynevezett nádudvari módszer, azaz a munkaegység-jóváírás és az ösztörmésből való részesedés kombinációja. a kukorica, burgonya és cukorrépa termesztésénél ezt a módszert a szövetkezeteknek mintegy 40 százaléka alkalmazza. az elmúlt évben igen sok közös gazdaságban, illetve azok egyes üzemágaiban vezették be a pénzübeni munkadíjazás valamilyen formáját. különösen elterjedt ez a módszer, főleg a közvetlen pénzübeni munkadíjazás, a traktorosoknál.

a földművelésügyi minisztérium javaslatai megállapítják, hogy az anyagi érdekeltség elvének érvényesítésére az előző években tett javaslatok helyesnek bizonyultak, s ezért szükséges a jól bevált módszerek minél szélesebbkörű elterjesztése, a termelés feltételeiben bekövetkezett változások miatt pedig azok továbbfejlesztése is.

a javaslatok szerint a termelőség-szövetkezetek mindenütt aszerint válasszák meg az alkalmazandó munkadíjazási formákat, hogy azok a termelés növelése mellett annak gazdaságosságára is fokozottabban ösztönözzenek. a növénytermesztésben úgy kell kialakítani a munkaegység mennyiségét és a természetbeni részesedés arányát, hogy az elősegítse a legfejlettebb termesztési eljárások alkalmazását. mivel az állattenyésztésben alkalmazott munkadíjazási és jövedelemrészesedési módszerek jelenlegi formái nem eléggé hatékonyak, ezeket úgy helyes módosítani, hogy jobban ösztönözzenek a termelés fokozására, minőségének javítására, önköltségének csökkentésére.

a földművelésügyi minisztérium javaslatai végül leszögezik, hogy a munkadíjazási módszerek megválasztása a termelőség-szövetkezeti közgyűlés hatáskörébe tartozik. /mti/

8.15/-n

-16-

le

bb 31. a fővárosi autóbusz üzem közli,

j/m/cz

1964. február 1.

hogy február 3-tól, hétfőtől üzemkezdettől a 20 és 20/a autóbuszjáratok utvonalát a 4. kerület, szabadságharcosok útján átfolyó csatornaépítési munkálatok miatt mindkét irányban az alábbiak szerint módosítja:

a járat kocsijai a reitter ferenc utca, dolmány utca, béke ut, pozsonyi ut, leibstücker mária utca, tél utca, rózsza utca utvonalon közlekednek. a további utvonal változatlan. /mti/

---

bb 32. a tit felolvasó-színpadának

j/m/cz

1964. február 1.

első előadásaként sartré: zárt tárgyalás című drámáját mutatják be a kossuth klubban vasárnap délelőtt 11 órakor: közreműködik bátyi lajos, kohut magda, zolnai zsuzsa és raksányi gellért. bevezetőt mond osváth béla. /mti/

---

bb 33. nemzetközi galambkiállítás nyílt budapest: 650 galamb 44 fajtából,

t cs/j/m/cz

1964. február 1.

szombaton délelőtt budapest, a kőbánya központjában levő pataki istván művelődési otthon nagytermében nagyszabású kiállítást rendeztek, amelyen románia, jugoszlávia és magyarország egyes városainak /arad, zenta, zombor és budapest/ tenyésztői 44 fajtához tartozó 650 galambot mutatnak be a látogatóközönségnek. a kétnapos kiállítást zarembo istván, a magyar galamb-tenyésztők szövetségének alelnöke nyitotta meg. ismertette a kiállítást megelőző bíráló eredményeit. a bíráló bizottság döntése szerint a kiállított galambok 20 százaléka nyerte el a „kiváló”, 60 százaléka pedig az „igen jó”, minősítést. a romániai tenyésztők 27 fajtához tartozó különösen szín pompás dísz- és főleg röpgalambokkal tűntek ki, a jugoszláviai tenyésztők pedig óriás husgalambokat mutatnak be. a hazai tenyésztők ugyancsak gazdag választékkal „rukkoltak ki”, főleg az 1 kilogramm súlyt is meghaladó husgalamb-fajtákat és a kitűnő minősítést nyert röpgalambokat illetően. a kiállítást szombaton és vasárnap egyaránt reggel 9-től 19 óráig tekinthetik meg a közönség. /mti/

11.18/-n

-17-

le

bb 34. nádasy kálmán kossuth-díjas kiváló művész,

sze/m/cz

1964. február 1.

a magyar állami operaház igazgatóját, eddigi tisztségének meg-
hagyásával, január 30-án beiktatták a színház- és filmművészeti
főiskola főigazgatói tisztségébe. egyidejűleg vadász lászlót
a színház- és filmművészeti főiskola igazgatójává iktatták be.

a beiktatási ünnepségen megjelent ilku pál művelődésügyi mi-
niszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja és aczél
györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese. /mti/

---

bb 35. megkezdí rendszeres adását a fényujság - napi 4 órás
„olvasnivaló,, a nagykoruton

i kf/kf/m/vg

1964. február 1.

uj „napilappal,, gazdagodott február 1-én a főváros. a lenin
körut és a dohány utca sarkán levő házra szerelt fényujság
szombaton este megkezdí rendszeres működését.

a híradástechnikai ipar új, modern gyártmányát, a tranzisz-
toros fényujságot már eddig is láthatta a köruti közönség. két
hétig tartott ugyanis a próbaadás, amely idő alatt az új be-
rendezést „bejáratták,, kezelői kellő gyakorlatot szereztek.
a 16 méter hosszú több mint másfélméter magasságu táblán majd-
nem egyméteres betűk jelennek meg. 112 oszlopban, 11 sorban
1 232 izzólámpa villant fel percenként 200 betűt. a próbák
tapasztalatai alapján csökkentették ennyire a betűk sebességét,
s így az „ujság,, most már jól olvasható.

az új villanyujság naponta 17-21 óra között ad „műsort,,:
az mti legfrissebb híreit, kül- és belpolitikai eseményeket,
sporteredményeket, kulturális műsorokat és hirdetésekét. /mti/

11.30/-n

12¹⁰

R

-18-

le

bb 36. sajtóbemutató az uránia moziban

j-lm -cz

1964. február 1.

szombaton délelőtt az uránia moziban a sajtó képviselői-
nek bemutatták kosztolányi dezső pacsirta című regényének film-
változatát, amelyet ranódy lászló rendezett. a sajtóbemutatón
megjelent a hazánkban vendégként tartózkodó jean roussetot
francia költő is. a filmet a közönség nagy tetszéssel fogadta.
/mti/

---

bb 37. dr. radnóti andor

sze-lm -cz

1964. február 1.

nyugalmozott rendőrorvos ezredes bucsuztatása és hamvainak
elhelyezése február 5-én, szerdán fél 2 órakor lesz a farkasréti
temetőben. /mti/

---

bb 38. békéscsabán megnyílt az ország első könyvtári zeneterme

vid j-lm -cz

1964. február 1.

különleges könyvtári „részleget,, nyitottak meg szombaton,
február 1-én békéscsabán. mintegy 400 hanglemez - köztük 15
teljes opera felvétele - várja az „olvasókat,, hazánk első
könyvtári zenetermében.

lipták pál kossuth -díjas könyvtárvezető legutóbbi
skandináviai utjáról hozta az ötletet. mint elmondotta, ott
minden új közművelődési könyvtárat ellátnak hasonló részleggel.

a békéscsabai „zenekönyvtárban,, a hallgatók kényelmét
egy kitűnő ujitással is szolgálják: az ablak mellett elhelyezett
4 beépített lemezjátszó azt a célt szolgálja, hogy egyszerre
többen többféle zenét hallgathassanak. a három másik fal mentén
elhelyezett kapcsolótáblás pultokon fejhallgatókat találnak a
vendégek, így anélkül, hogy egymást zavarnák, egy-egy lemezjátszó
„műsorát,, tizenketten hallgathatják.

ötletesen megszerkesztett katalógus segíti a választást.
a könnyű eligazodást segíti a polcokon elhelyezett több száz
zenetörténeti könyv is.

a békéscsabai könyvtár zenetermében a közeljövőben össze-
gyűjtik bartók és kodály hanglemezen megjelent összes művét. /mti/

12.50/-n

10¹⁰

R

-19-

R

bb 39. felújították a békéscsabai ifjúsági könyvtárat -
korcsoportonként külön terembe helyezték a fiatal olvasókat

vid sze-lm -cz

1964. február 1.

Szombaton ünnepélyesen megnyitották a megyei könyvtár
ujjálakított ifjúsági olvasótermét békéscsabán. a könyvtár-
pedagógiai követelményeknek megfelelően külön olvasótermet
rendeztek be a kicsiny, hat-nyolc éves olvasóknak. itt játékok,
diafilmek is vannak a polcokon, a könyvek mellett. a kilenc-
tizenkétéves gyermekek másik teremrészben kaptak helyet, ahol
a könyveket már az érdeklődési körüknek megfelelően csoporto-
sították. hangszórót is elhelyeztek a teremben, s ezt a zene-
történeti felutánokon hasznosítják.

a nagyobbak könyvállományát egy ujonnan épített galérián
helyezték el. olvasmányokat tíz nagy csoportra osztották. külön
polcon található a különféle tudományos ismeretterjesztő művek,
a művészeti könyvek, a koruk érdeklődésének megfelelő irodalmi
alkotások.

az ifjúsági könyvtárban hatezer kötet várja az olvasókat.

/mti/

--

bb 40. a magyar történelem legfontosabb írásos emlékei a
nemzeti múzeum új kiállításán

t áe/sze lm-cz

1964. február 1.

kilencszáz esztendő magyar történelmének legfontosabb
írásos emlékeiből kiállítást rendezett a magyar nemzeti múzeum.
az országos levéltárban őrzött anyagból száznál több oklevél,
akta felbecsülhetetlen értékű dokumentum nagy része most először
kerül a nyilvánosság elé. a kiállítást szombaton sajtótájékoztatón
ismertette az újságírókkal sashegyi oszkár, az országos levél-
tár osztályvezetője.

a kiállítás időrendi csoportosításban az írásbeliség
kezdeteitől egészen a felszabadulásig mutatja be eredeti dokumentu-
mok tükrében történelmünk legjelentősebb fordulóit, eseményeit.
láthatók a korai feudalizmus korának legbecsesebb emlékei:
árpád-házi királyaink aranypecsétes oklevelei, adománylevelei.
köztük a legkorábbi kálmán király korából, 1109-ből a veszprém-
völgyi apácáknak kiadott alapítólevél, egyszersmind az országos
levéltár legrégebbi irata.

/folyt.köv./

13.00/-n

13⁰⁰ /K

-120-

bb 40. /a magyar történelem...1.folyt./-lm

kiállították 2. endre 1209-ből származó adománylevelét, amelyben
először szerepel bánk bán neve. mátyás király pecsétes oklevele
is látható. kiállították a dózsa parasztháború és a mohácsi csata
néhány okleveles emlékét, közöttük 2. Lajosnak Kanizsai Dorottya-
hoz intézett okiratát, amely a korai reneszánsz festészet igen
szép alkotása. a török háborúk nevezetes emlékei, Zrínyi Miklós
sajátkezűleg írt végrendelete, Balassi Bálint verskézírata,
Dobó István jelentése Eger vár felszabadításáról, amelyen Gergely
Diák aláírása is szerepel. a tárnoki szék legrégebbi fennmaradt
ülős-jegyzőkönyve, a feudalizmus közigazgatás-történetének fel-
becsülhetetlen értékű forrása. az erdélyi fejedelmek és a rákóczi-
szabadságharc diplomáciai levelezései közül Cromwell Olivér, 14.
Lajos, Nagy Péter cár levelei, a szabadságharc vezéreinek kiter-
jedt külföldi kapcsolatairól szólnak. a Habsburg államhatalom
kiépítése, majd a 48-as szabadságharc több kortörténeti dokumentu-
ma, - az áprilisi törvények és a függetlenségi nyilatkozat, Bem
tábornok hadijelentései - ugyancsak több tárlót töltenek meg,
csakugy, mint az első világháború, a tanácsköztársaság, a Horthy-
korszak legjellemzőbb dokumentumai. végül az utolsó tárlók a fel-
szabadulási korszak első legjelentősebb eredeti iratait ismertetik
meg a látogatókkal.

a kiállítás február 2-től 16-ig tekinthető meg./mti/

--

bb 41. időjárásjelentés

sze-lm

1964. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. február 1-én,
Szombaton délben:

enyhe, szesz idő

a nyugat felől áramló enyhe levegő folytatja előnyomulását
Európa keleti részei felé és számos helyen okoz esőt, havazást.
Nyugat-Európában, közép-Európa nyugati országaiban és a skandináv
államok déli részein hajnalban sem hűlt le 0-fok alá a levegő,
minusz 5 fok alatti hőmérsékleteket csak a Kárpát-medencében és
a Szovjetunió keleti felében mértek. hazánkban tegnap felhőátvonu-
lások voltak, többfelé kisebb havazással. a csapadék mennyisége
csak egy-két helyen érte el a két millimétert. a nap a felszaka-
dozó felhőzet mögött csak néhány helyen sütött ki egy, szólnokon
két órai időtartamra. a hőmérséklet a Dunántúl nyugati felében
plusz 2- plusz 4 fokig emelkedett, máshol általában 0 - fok
közeli maradt. ma hajnalban országsszerte minusz 5- minusz 10
fokig hűlt le a levegő. a hóréteg vastagsága az északnyugati
megyékben több helyen 1 centiméter alá csökkent. az ország többi
részén 5-15, a déli megyék egy-két helyén 20 centiméter. ma délelőtti
országsszerte erősen párás, felhős volt az idő, a hőmérséklet észak-
nyugaton és a főváros belterületén 0-plusz 4, máshol minusz 4 -
minusz 10 fok között volt.

/folyt.köv./

13.25/-n

14 /K

-21-

le

bb 41. /időjárásjelentés...1.folyt./-lm

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 2,2 fok volt, a sokévi átlagnál 1,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, nem változik.

várható időjárás vasárnap estig: változó felhőzet, ma sokfelé, holnap már kevesebb havazás, havaseső, eső, élénkülő délnyugati, nyugati, holnap főként a dunántúlon erős északnyugati szél. az erősebb éjszakai lehülés csak néhány helyre korlátozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2, mínusz 2 fok között, szélvédett helyeken mínusz 5 fok körül. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 3- plusz 7 fok között.

a duna vizállása budapestnél 185 centiméter./mti/

--

bb 42. századik születésnap....

vid sze-lm -cz

1964. február 1.

kenderes községben szombaton töltötte be századik életévét juhász lajos földműves. a ritka születésnap alkalmából kedves ünnepség színhelyévé vált a juhász-porta. a helyi pártbizottság, a tanács, a vöröskereszt képviselői gazdag ajándékokat nyújtottak át az egy évszázadot megélt és viszonylag még ma is jó erőben levő embernek. a jubileumi asztalnál ott volt három élő gyermeke, kilenc unokája és tizenhat dédunokája, valamint a helyi termelőszövetkezetek képviselői./mti/

--

ll

13.30/-n

ly

-22-

bb 43. januárban 3.200 tonna lemezt készítettek terven felül a dunaujvárosi hengereszek

vid/sk/m/ki

1964. február 1.

a dunaujvárosi meleghengermű dolgozói tavaly hónapokon át sok nehézséggel küzdöttek és csak az év második felében tudták teljesíteni feladataikat.

az idén a hengereszek kiválóan kezdték az évet. a szorosabb acélműi együttműködéssel, a rugalmasabb programozással és a termelő berendezések jobb kihasználásával januárban 3.200 tonna lemezt gyártottak terven felül./mti/

---

bb 44. tulteljesítette januári tervét a szénbányászat

i szf/sze/m/vg

1964. február 1.

a tél eddigi legváltóságosabb időszakában, január első felében a rendkívüli tartós hideg csaknem megbénította a szénbányászat munkáját. a közlekedési nehézségek miatt a bányászok egy része nem tudott eljutni munkahelyére, az állandó vagonhiány pedig lehetetlenné tette a kitermelt szén elszállítását, s fekezte a fejtés ütemét. már-már ugylátszott, hogy a trösztök nem teljesítik januári tervüket. amint azonban a hónap második felében javult az idő, minden nap „lefaragtak”, valamennyit hátrányukból. január 30-án már csak 5.410 tonna hiányzott a tervteljesítéshez. az utolsó napon, 31-én ezt a hiányt pótolták, sőt 3.500 tonnával meg is tetézték az év első hónapjára több vasárnapi műszak beiktatásával előirányzott termelést. így a szénbányászat, előzetes számítások szerint, januári tervét 100,1 százalékra teljesítette. a későbbre várható pontos mérlegelési adatok szerint a többlet pár ezer tonnával valószínűleg növekszik. a tulteljesítésből a középdunántúli, a mecseki a tatabányai, az oroszlányi szénbányászati vállalat és az ózdvidéki szénbányászati tröszt vette ki legjobban a részét./mti/

---

ll

13.45/-n

14.30 Cse

-23-

bb 45. kettős halálos baleset diógyőrött

vid sk-lm -cz

1964. február 1.

a Lenin kohászati művek hengerműi villamosállomásán az egyik karbantartó munkacsoport pénteken áramváltó cserét akart végezni. a nagyfeszültségű berendezésnél a szükséges feszültségmentesítés, illetve az előírt óvórendszabályok elmulasztása miatt - elektromos iv keletkezett, s a közelben tartózkodó erlik ernő 26 éves lakost áramütés érte, aki ennek következtében a helyszínen meghalt. az ugyancsak közelben tartózkodó lászó Lajos munkacsoportvezetőnek ruhája az elektromos iv lángjától tüzet fogott. súlyos égési sebekkel azonnal kórházba szállították, de már nem lehetett rajta segíteni, s szombaton reggel ő is belehalt sérüléseibe.

a kettős halálos baleset körülményeinek a kiderítésére a vizsgálat folyik./mti/

..-

bb 46. közlekedési balesetek

sk-lm -cz

1964. február 1.

a 8. kerületben a baross utca és a Leonardo de vinci utca kereszteződésében morvay éva, 10 éves iskolai tanulót az ac 71-38-as rendszámú személygépkocsi elütötte. morvay évát súlyos, életveszélyes sérüléssel a bókay jános gyermekklinikára szállították. a baleset oka: a kislány figyelmetlenül, ferde irányban átszaladt az uttesten.

a 22. kerületben a nagytégény, baross gábor telepi villamosmegállóban, marton ferenc, 35 éves autószerelő fel akart ugrani ittás állapotban a mozgásban levő 43-as villamosra. visszaesett, könnyű sérüléssel kórházba szállították.

a 19. kerületben, a vöröshadsereg utja 214. sz. ház előtt, nyerges jános, 53 éves autófényező, fel akart ugrani az 52-es jelzésű, mozgásban levő villamosra. visszaesett, könnyű sérülést szenvedett./mti/

..-

bb 48. elutazott a kambodzsai királyság nagykövete

sze-lm vg

1964. február 1.

norodom norindeth királyi herceg, a kambodzsai királyság rendkívül és meghatalmazott nagykövete szombaton végleg elutazott magyarországról. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.mti/

..-

14.14/-n

14.14/-n

-24-

bb 47. ■ szovjet gazdasági és műszaki tudományos együttműködési küldöttség érkezik hazánkba

sze/m/vg

1964. február 1.

m.a.leszecsconak, a szovjetunió minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével a magyar-szovjet gazdasági- és műszaki tudományos együttműködési bizottság alakuló ülésére vasárnap szovjet küldöttség érkezik hazánkba. a küldöttség tagjai között van v.d.lebegyev, a szovjetunió népgazdasági tanácsának elnökhelyettese, a.v.korobov, a szovjetunió tervhivatalának elnökhelyettese, m.j.rakovszkij, a szovjetunió tervhivatala mellett működő műszeripari és automatizálási állami bizottság elnöke és n.i.sztrokin, a szovjetunió tervhivatala mellett működő mezőgazdasági gépgyártási, autó- és traktoripari állami bizottság elnöke, valamint számos vezető beosztású gazdasági szakember.

a közös kormánybizottság ülésén a két országot érintő gazdasági és műszaki tudományos kérdésekről folytatnak tárgyalásokat./mti/

..-

le

1.4.40/-n

15.00

-25-

bb.49. vegyipari vetélkedő miskolcon

vid/sk n ki

1964. február 1.

a vegyipari dolgozók szakszervezetének borsod megyei bizottsága szombaton rendezte meg a szakszervezetek megyei tanácsa miskolci székházának színháztermében a vegyipari vetélkedő döntőjét, amelyen a korábban a tiszai vegyikombinátban, az északmagyarországi vegyiművekben és a borsodi vegyikombinátban megtartott vetélkedő első három helyezettje vett részt.

a vegyipari vetélkedő célja, hogy a mérnökök, technikusok és szakmunkások szakmai ismereteit gyarapítsa, a kérdéscsoportokat is ennek megfelelően állították össze.

a nagy érdeklődéssel kísért vetélkedő első három helyezettjét értékes jutalomban részesítették, a győztes kéthetes külföldi üdülésben részesül./mti/

..

bb.50. szombaton avatták tatabánya legnagyobb és legmodernebb bányászmuvelődési házát

vid/sz n cz

1964. február 1.

szombaton délután ünnepélyesen felavatták tatabányán az újjáépített népházat, a város legnagyobb és legkorszerűbb bányászmuvelődési házát. az 1920-ban épített épületet a szénbányászati tröszt tizenkét és félmillió forintos költséggel valósággal újjávarázsoltta, korszerűsítették a 700 személyes nézőteret, különleges építészeti módszerrel megjavították akusztikáját, bővítették a színpadot, a legkorszerűbb világítási és színpadtechnikai berendezéseket szerelték fel. olyan körülményeket teremtettek, hogy az ország bármelyik színházi társulatát fogadhatják. ifjúsági klubot, állandó kiállítási termeket, bálak rendezésére alkalmas termeket, korszerű ruhatárakat, bisztrót és eszpresszót építettek. az egyemeletes épület díszítésére félmillió forint értékű zöld, fehér, piros és rózsaszínű magyar és román márványt használtak fel.

a korszerűsített népház - amely a bányászváros kulturális életének központja - a kétszáz tagu bányászegyüttes és a bányászoképzőművészeti kör otthona is lett./mti/

..

15.25/a

- 26 -

16.05 *Amel*

MA

bb 51. nyereségrészesedés termelőszövetkezetben - kéthavi többletnyugdíj - zárszámadó közgyűlés a zalavári új idők tsz-ben

id sze-lm ká

1964. február 1.

veszprém megye egyik legjobb közös gazdaságában, a zalavári új idők tsz-ben, amely háromszor nyerte el a minisztertanács vándorzászlaját, szombaton tartották a zárszámadó közgyűlést. király jeno tsz-elnök beszámolójából kitűnt, hogy a nagyhírű szövetkezet tovább gyarapította vagyonát, termelési eredménye a korábbi kiváló átlagokat is meghaladta. a szövetkezet 6.6 millió forintra tervezett árueértékesítési tervét csaknem megkészszerizte. az ésszerű gazdálkodásra jellemző, hogy száz hold szántóra számítva 251 mázsa húst állítottak elő. a gazdag jövedelemből munkaegységként 75 forint 91 fillért fizettek a tsz tagjainak. a munkakedvet és ezzel együtt a termelést is nagymértékben fokozta a kitűnően bevált bérezési rendszer, amelynek alapján csupán nyereségrészesedésként több mint két hónapnak megfelelő keresetet fizettek ki. a tsz tagjai gondoskodnak a falu öregeiről is; 149 nyugdíjas tagjuknak a zárszámadáskor két havi többletnyugdíjat fizettek ki.

a tsz gazdálkodásának eredménye szembeütően lemérhető a falu fejlődésén, az emberek életszínvonalának fokozatos növekedésén. a beszámolóban megemlítették, hogy amióta zalavár tsz-községgé vált 65 új házat építettek és több mint kétszerennyit újítottak fel. a tsz-tagok, főleg a fiatalok eddig 125 motorkerékpárt vásároltak, s öten személygépkocsit is vettek. a falutakarékszövetkezetében már a zárszámadás előtt jórészt az év közti jövedelemből több mint kétfélmillió forintot helyeztek el, s félmillió forint a betétállomány a helyi postán is./mti/

..

bb.52. újabb megyékben nyitották meg a mezőgazdasági könyvhónapot

vid/ö. kz/ n ká

1964. február 1.

a nyíregyházi móríc zsigmond színházban pénteken megrendezett országos megnyitó után szombaton országsszerte megkezdődtek az 1964. évi mezőgazdasági könyvhónap-eseményei. szombaton baranya, hajdu-bihar, vas és békés megyében tartották meg a könyvhónap eseménysorozatának ünnepi megnyitóját. baranyában már a megnyitó napján három helyen - siklóson, pécsváradon és szentlőrincen - tartották a szakírók ankétot és előadást. megyében a könyvhónap idején 15 helyen lesz hasonló rendezvény, 150 helyen pedig szak-könyv kiállítás nyílik. hasonló programot dolgoztak ki a többi megyében is./mti/

..

15.55/a

- 27 -

16.05 *Amel*

MA

bb 53. jubileumi zárszámadó közgyűlés barcson - több mint 9 és félmillió forinttal gyarapodott az elmúlt évben a közös vagyon

vid j szb ká

1964. február 1.

szombaton délelőtt tartotta jubileumi zárszámadó közgyűlését az országos hírű barcsi vörös csillag tsz. a jubileumi ünnepségen részt vett és felszólalt németh ferenc, a somogy megyei pb első titkára is.

a 15 esztendő termelészövetkezet múlt évi gazdálkodásának eredményeiről losonczi minály, a közös gazdaság elnöke tájékoztatta a tagságot. elmondotta, hogy a tagság szorgalmával urrá tudott lenni az elmúlt évi aszályos esztendő nehézségei felé, amit bizonyít, hogy búzából holdanként 16.70, őszi árpából 18.70, májusi morzsolt kukoricából majdnem 21 mázsa, burgonyából 74, cukorrépából több mint 200 mázsát takarítottak be. a közös gazdaság az elmúlt esztendőben több mint 80 vagon kenyérgabonát, 5500 mázsa sertés- és marhahúst adott a népgazdaságnak, kétszer annyit, mint 1960-ban. egy hold szántóra számítva 5300 forint értékű árut termeltek, bevételi tervüket 125 százalékra teljesítették. egy év alatt több mint 9 és félmillió forinttal gyarapodott a közös vagyonuk, amelynek értéke meghaladja az 53 millió forintot. a tsz-ben az egy tagra jutó átlagos kereset meghaladja a 25 000 forintot. az elnöki beszámoló után felolvasták dobi istván elvtársnak, az elnöki tanács elnökének, valamint losonczi pál földművelésügyi miniszternek, a tsz egykori elnökének üdvözlő távirátát. /mti/

bb 54. szerdán az első „óra”, az iskolatelevízióban

t sk/sk szb sr

1964. február 1.

szombaton délután a televízió székházában tartott sajtótájékoztatót elmondották, hogy az iskolatelevízió február 5-én reggel 8 óra 3 perckor az orosz nyelv-„órával”, megkezdte adásait. a hetenként jelentkező műsorban a környezetismereti-, a fizika tárgyakból a legalapvetőbb és a legáltalánosabb tudnivalókat adják - általános iskolai és gimnáziumi tanulóknak. havonta egyszer gyárlátogatásra „viszi el”, ifju nézőit az iskolatelevízió.

az iskolatelevízió délelőtti adásait délután megismétli. /mti/

17.07/a

H. no Cse

- 28 -

PK

bb. 55. időjárásjelentés

oze / p cz

1964. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. február 1-én szombaton este:

enyhe idő.

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen átfutó havazás, havas eső. időnként élénk nyugati szél, enyhe idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: plusz 3 - plusz 7 fok között. /mti/

--

bb. 56. hivatalos Lottó nyereményjegyzék

sk / p/ cz

1964. február 1.

az ötödik játék-hétre beérkezett 6,285.724 darab Lottószelvény. öt találat nem volt. négy találatot 104 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 45.330 forint. három találatot 8,360 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 282.50. a kéttalálatos szelvények száma 195.769 darab. ezekre egyenként 12 forintot fizetnek. /mti/

--

18.50/a

19.00 Cse

- 29 -

PK

bb. 57. jólsikerült műsorral mutatkozott be a miskolci cigány-együttes

vid/ sze /p/ cz

1964. február 1.

szombaton este miskolcon a nevelők házában nagytermében jólsikerült műsorral mutatkozott be a közönségnek a miskolci „fekete fecske”, cigányegyüttes. a városi tanács, a hazafias népfront és a szakszervezetek megyei tanácsának közös támogatásával létrehozott együttes négy hónapja alakult.

az együttes vezetői volly istván zeneszerző és folklórista, valamint erdélyi lászlóné zeneitanár 34 dalt jegyzett le. ebből a gyűjtésből állították össze életképszerűen a szombat esti műsorukat is. /mti/

--

bb. 58. turistafarsang szekszárdon

vid/ sze/ p/ cz

1964. február 1.

szekszárdon turista ismerkedési estet és farsangi batyubált rendezett szombaton este a tolna megyei természetbarát szövetség és a szekszárdi építők sportkörének turistaszakosztálya a megyei titklubban, az mts megyei tanácsának védnökségében. az első turistabálon száznál több természetjáró vett részt./mti/

--

19.37/a

- 30 -

19.37/a

mti

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-400, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

az országgyűlés szombati ülése

t bc-zs-ie-di-bi/gg-te/s fm 1964. február 1.

az országgyűlés szombati ülését dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke nyitotta meg.

az ülésen résztvett kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, fehér lajos, fock jeno, kállai gyula, dr. münnich ferenc, római sándor, somogyi miklós, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai, az mszmp központi bizottságának titkárai s a kormány tagjai.

az országgyűlés folytatta az 1964. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

felszólalt a vitában blaha béla borsod megyei képviselő.

/folyt.köv./

10.30/-s

1.

jk

parlament

/ az országgyűlés.....1.folyt./vm

a szénbányászat kérdéseiről szólva elmondotta, hogy a bányászati iparágak az elmúlt esztendőben megfeleltek az eléjük állított követelményeknek. a szénbányászat - a párt és a kormány felhívásának eleget téve - több mint egymillió tonna szenet termelt terven felül. ebben az eredményben sok fáradság, áldozatkészség, erőfeszítés tükröződik. megmutatkozik benne a műszaki, gazdasági vezetés és a fizikai dolgozók között kialakult szoros összefogás is.

rámutatott a képviselő, hogy nőtt a bányászat dolgozóinak jövedelme, többet költhettek szociális, kulturális igényeik kielégítésére. bányavidékeink, üzemeink tovább gazdagodtak. új lakások száza, a dolgozók érdekeit szolgáló szociális, egészségügyi, kulturális és sportlétesítmények épültek tatabányán, borsodban, nógrádban és pécsen.

hangoztatta, hogy az idén bányászainkra ugyancsak jelentős feladatok várnak. a szénbányászatnak 1964-ben 31.2 millió tonnát kell kitermelnie. ez a mennyiség 2.6 százalékkal, azaz 800.000 tonnával haladja meg a múlt évi termelést.

a továbbiakban a szénbányászat gépesítésének problémáit fejtegette a felszólaló, hangoztatta, hogy változatlanul fontos feladat a munkahelyi gépesítés, nevezetesen a jóvesztés, a rakodás, a szállítás gépesítése, továbbá a korszerű biztonsági berendezések széleskörű alkalmazása.

/folyt.köv./

11.10

2.

12² NK

le

parlament

/ az országgyűlés.....2.folyt./vm

a kiegészítő munkafolyamatokat is minél előbb gépesíteni kell.

- a tennivalók közül - mondotta - kiemelkedik a vágathajtások és a frontfejtések sebességének növelése. mindez szoros összefüggésben van a munka-és üzemszervezéssel. a kedvezőbb munkafeltételek megteremtésével növelni lehet a dolgozók teljesítményét.

örömmel állapította meg, hogy az idei költségvetés 2300 millió forintot irányoz elő szénbányászati beruházásokra, - 15 százalékkal többet a tavalyinál. ebből az összegből 16, értékhatár feletti beruházást kell az idén befejezni. a beruházási tevékenység során megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a dolgozók biztonságát és egészségét szolgáló létesítményekre.

bejelentette a képviselő, hogy a szénbányászat teljesítette idei januári tervét és a további eredményes termelőmunka érdekében kérte a folyamatos vagonellátást.

ezután a szakszervezeti mozgalom szempontjából értékelte a költségvetést. az 1964 évi költségvetés - mondotta - reális, mentes a túlzásoktól, helyesen méri fel lehetőségeinket. megvalósítása a hétköznapiak során jelentős feladat elé állítja a szakszervezeteket is. a szakszervezetek a maguk eszközeivel mozgósítják a fizikai, műszaki, gazdasági és szellemi dolgozókat a feladatok végrehajtására.

az egészségügyi, szociális és kulturális kiadások a költségvetés 28.8 százalékát alkotják - mondotta a továbbiakban. ez a tétel világosan mutatja, hogy a terv teljesítésével összhangban nagy gondot fordítunk a dolgozók sokoldalú szükségleteinek kielégítésére. sokatmondó tény, hogy ebben az esztendőben - a múlt évhez viszonyítva - 1.9 milliárd forinttal emelkedik a költségvetés ilyen vonatkozású előirányzata. még egyetlen esztendőben sem fordítottunk ilyen nagy összeget a dolgozók munka-és életkörülményeinek javítására.

a szakszervezetek - mondotta - felelősségük tudatában saját eszközeikkel is arra törekednek, hogy mozgósítsák a dolgozókat, hogy a szocialista munkaverseny-mozgalom még inkább kibontakozzék és még jobban szolgálja a termelési, gazdasági célok megvalósítását, betöltse embert formáló szerepét, segítse a fegyelmezett, a társadalom számára végzett hasznos munkát.

a költségvetést elfogadta.

/folyt.köv./
11.25/-s

3.

12² NK

le

parlament

/ az országgyűlés.....3.folyt./vm

blaha béla felszólalása után az elnök bejelentette, hogy a költségvetési törvényjavaslat tárgyalásához több képviselő nem kíván hozzászólni. a vitát lezárta és megadta a szót timár mátyás pénzügyminiszternek.

/ timár mátyás választát későbbi kiadásunkon ismertetjük./

a pénzügyminiszter válasza után az elnök dr.beresztóczy miklós szavazásra tette fel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

az országgyűlés az 1964. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot a pénzügyminiszter által javasolt módosítással egyhangulag elfogadta.

ezután került sor a második napirendi pontra. vass istvanné, az országgyűlés elnöke beszámolót tartott a parlamenti küldöttségek cserelátogatásairól és az interparlamentáris unió tevékenységéről.

/folyt.köv./

12.05

4.

1315

R

le

parlament

/ az országgyűlés.....4.folyt./ s

tisztelt képviselőtársaim!

az elmúlt években örömdetesen tovább szélesedtek, erősödtek országgyűlésünk közvetlen kapcsolatai más országok, törvényhozó testületeivel. meghívásunkra a világ különböző tájairól - szocialista országokból, tőkés és volt gyarmati országokból egyaránt - számos parlamenti delegáció tett látogatást hazánkban. a magyar országgyűlés küldöttségei is több európai és ázsiai országban jártak.

országgyűlésünk fontos feladata a kapcsolatok kiépítése és erősítése a különböző népekkel és parlamentjeikkel. ez része annak a külpolitikának, amelyet pártunk és kormányunk a békés egymás mellett élés gyakorlati megvalósításáért folytat; annak a békepolitikának, amelyet a magyar népköztársaság minden fórumon - ahol módja és lehetősége van - hangoztat és érvényesít. országgyűlésünk ezzel a tevékenységével is hozzájárult a népek barátságának és együttműködésének fejlesztéséhez, a béke megszilárdításához.

a parlamenti delegáció-cserék országgyűlésünk életében csaknem kilenc éves multra tekintenek vissza. ez idő alatt meghívásunkra 35 országból - 55 küldöttség látogatott hazánkba. a delegációkkal mintegy 420 különböző pártállású képviselőt fogadtunk. a magyar országgyűlés küldöttségei 17 országban - köztük 11 szocialista országban tettek látogatást. delegációink külföldi látogatásaiban összesen 120 országgyűlési képviselő vett részt. a magyarországon járt parlamenti küldöttségek száma évről-évre növekszik. míg 1955-58-ban 17, s 1959-62-ben 26 delegáció látogatott hazánkba, a jelenlegi országgyűlési ciklus eddig eltelt, nem egészen egy éve alatt 12 küldöttséget fogadtunk.

emelkedett a magyar országgyűlési delegációk száma is. 1955-58-ban 6, 1959-62-ben 11, 1963-ban 4 országban jártak küldöttségeink. úgy érezzük, hogy e számok is tükrözik hazánk nemzetközi tekintélyének növekedését.

tisztelt országgyűlés!

röviden összefoglalom azokat a tapasztalatokat, amelyeket a parlamenti küldöttségek látogatásai során az előző országgyűlési időszakban szereztünk.

/folyt.köv./
12.10

5.

1315 R

le

parlament

/ az országgyűlés.....3.folyt./vm

blaha béla felszólalása után az elnök bejelentette, hogy a költségvetési törvényjavaslat tárgyalásához több képviselő nem kíván hozzászólni. a vitát lezárta és megadta a szót timár mátyás pénzügyminiszternek.

/ timár mátyás válaszát későbbi kiadásunkon ismertetjük./

a pénzügyminiszter válasza után az elnök dr.beresztóczy miklós szavazásra tette fel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

az országgyűlés az 1964. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot a pénzügyminiszter által javasolt módosítással egyhangulag elfogadta.

ezután került sor a második napirendi pontra. vass istvánné, az országgyűlés elnöke beszámolót tartott a parlamenti küldöttségek cserelátogatásairól és az interparlamentáris unió tevékenységéről.

/folyt.köv./

12.05

4.

13¹¹

R

R

parlament

/ az országgyűlés.....4.folyt./ s

tisztelt képviselőtársaim!

az elmúlt években öröndetesen tovább szélesedtek, erősödtek országgyűlésünk közvetlen kapcsolatai más országok, törvényhozó testületeivel. meghívásunkra a világ különböző tájairól - szocialista országokból, tőkés és volt gyarmati országokból egyaránt - számos parlamenti delegáció tett látogatást hazánkban. a magyar országgyűlés küldöttségei is több európai és ázsiai országban jártak.

országgyűlésünk fontos feladata a kapcsolatok kiépítése és erősítése a különböző népekkel és parlamentjeikkel. ez része annak a külpolitikának, amelyet pártunk és kormányunk a békés egymás mellett élés gyakorlati megvalósításáért folytat; annak a békepolitikának, amelyet a magyar népköztársaság minden fórumon - ahol módja és lehetősége van - hangoztat és érvényesít. országgyűlésünk ezzel a tevékenységével is hozzájárult a népek barátságának és együttműködésének fejlesztéséhez, a béke megszilárdításához.

a parlamenti delegáció-cserék országgyűlésünk életében csaknem kilenc éves multra tekintenek vissza. ez idő alatt meghívásunkra 35 országból - 55 küldöttség látogatott hazánkba. a delegációkkal mintegy 420 különböző pártállású képviselőt fogadtunk. a magyar országgyűlés küldöttségei 17 országban - köztük 11 szocialista országban tettek látogatást. delegációink külföldi látogatásaiban összesen 120 országgyűlési képviselő vett részt. a magyarországon járt parlamenti küldöttségek száma évről-évre növekszik. míg 1955-58-ban 17, s 1959-62-ben 26 delegáció látogatott hazánkba, a jelenlegi országgyűlési ciklus eddig eltelt, nem egészen egy éve alatt 12 küldöttséget fogadtunk.

emelkedett a magyar országgyűlési delegációk száma is. 1955-58-ban 6, 1959-62-ben 11, 1963-ban 4 országban jártak küldöttségeink. úgy érezzük, hogy e számok is tükrözik hazánk nemzetközi tekintélyének növekedését.

tisztelt országgyűlés!

röviden összefoglalom azokat a tapasztalatokat, amelyeket a parlamenti küldöttségek látogatásai során az előző országgyűlési időszakban szereztünk.

/folyt.köv./
12.10

5.

13¹¹ R

R

/ az országgyűlés.....5.folyt./ s

- a szocialista államok legfelsőbb államhatalmi szervei közötti küldöttségcseréket a testvéri együttműködés jellemezte. a látogatások módot adtak népeink életének és elért eredményeinek közelebbi megismerésére.

- felemelő érzés volt tapasztalni, hogy a szocialista országokban miként válik mind jobbá és szebbé a városok és falvak dolgozóinak élete. Láttuk, milyen nagy tettek, hatalmas alkotásokra képesek a sorsuk irányítását saját kezükbe vett népek és milyen legyőzhetetlen erő a szocializmus és a kommunizmus útján haladó népek nagy testvéri közössége.

- a látogatások alkalmával megnyilvánult meleg, baráti érzések és segítőkészség lehetővé tette, hogy kölcsönösen értékes tapasztalatokhoz jussunk az ipar, a mezőgazdaság a kultúra, az egészségügy különböző területein. figyelemre méltóak azok az ismeretek, amelyeket az államhatalmi szervek működésével, munkamódszereivel kapcsolatban szereztünk.

- ezek a látogatások tovább mélyítették az új társadalom felépítésén munkálkodó népek őszinte, igaz barátságát, s hozzájárultak politikai, gazdasági, kereskedelmi és egyéb kapcsolatok fejlesztéséhez.

vass istvánné ezt követően a nyugati, illetve távoli országokból érkezett parlamenti küldöttségek látogatásairól beszélt. elmondotta, hogy több delegátus az ellenséges propaganda hatására bizonyos előítéletekkel, fenntartásokkal viseltetett irántunk - ezzel szemben kedvező, mély benyomásokat szereztek hazánkban, meglepetéssel vették tudomásul gazdasági és kulturális eredményeinket, népünk magas életszínvonalát, a békés, nyugodt alkotó munka légkörét.

az új benyomások hatására számos küldöttség kifejezte óhaját az országunkkal való szorosabb együttműködésre, gazdasági, kereskedelmi és kulturális kapcsolataink fejlesztésére, vagy - ha még nem volt - a diplomáciai kapcsolatok megteremtésére.

vass istvánné ezután a parlamenti delegációcserék 1963. évi eseményeit és tapasztalatait ismertette. ebben az évben szocialista országban nem járt országgyűlési küldöttségünk, viszont a szocialista országok közül jugoszláviából hazánkba látogatott a szkoposina küldöttsége. találkozásunk a jugoszláv képviselőkkel hozzájárult a két nép barátságának további erősítéséhez, az országaink közötti együttműködés sokoldalú fejlesztéséhez.

/folyt.köv./

/ az országgyűlés.....6.folyt./s

az elmúlt évben tovább szélesedtek az országgyűlés kapcsolatai a kapitalista és a volt gyarmati országok parlamenti szerveivel is. hazánkban tartózkodott a francia, a mexikói, a kolumbiai, a brazil, az indonéz és a finn parlamenti delegáció. ezek a látogatások általában igen eredményesek voltak, s mindegyikük során sok szó esett a kereskedelmi és a kulturális kapcsolatok kölcsönös fejlesztésének lehetőségéről. az egyes delegációk tevékenységét ismertetve az előadó elmondotta, hogy a francia parlamenti küldöttség elsősorban a magyar ifjúság helyzetét tanulmányozta, s tagjai külön hangsúlyozták a magyar-francia kapcsolatok szélesítésének szükségességét. a mexikói delegáció a magyar belpolitikai helyzet és különösen a mezőgazdaság problémái iránt érdeklődött. a kolumbiai és a brazil képviselők - mint ezt többször kifejezésre juttatták - korábbi ismereteikkel ellentétben igen kedvező benyomást, jó tapasztalatokat szereztek hazánkról. eredményes volt az indonéz parlamenti delegáció látogatása is, s hozzájárult a két ország államközi kapcsolatainak fejlesztéséhez. külön is örömeinkre szolgált - mondotta vass istvánné -, hogy ismét hazánkban üdvözölhettük a rokon finn nép parlamenti küldöttségét, melynek tagjai nagy figyelemmel és érdeklődéssel tanulmányozták, s elismerően értékelték Magyarország politikai, gazdasági és kulturális életét. meghívásunkra tavaly néhány napot töltött hazánkban az interparlamentáris unió belgrádi konferenciájának több delegátusa is. ezek a látogatások ugyancsak fontos szerepet tölthettek be nemzetközi kapcsolataink erősítésében.

- országgyűlési küldöttségeink 1963-ban viszonyították - folytatta vass istvánné - a francia, az angol, az indiai és az indonéz parlamenti delegációk korábbi magyarországi látogatásait. képviselőinket mind a négy országban szívélyesen, udvariasan fogadták, s mind a négy látogatás hozzájárult az érdekelte országokkal már eddig is örömdetesen javuló kapcsolataink további erősítéséhez. franciaországi látogatásunk alkalmával küldöttségünket fogadta a nemzetgyűlés elnöke is. angliában járt küldöttségünk látogatása, találkozása igen sok parlamenti képviselővel, kétségtelenül elősegítette a magyar-angol kulturális és gazdasági kapcsolatok további kibontakozását. nagy élményt jelentett küldöttségünknek az indiában és indonéziában tett ut, amelynek során megismerhettük azt a nagy erőfeszítést, amelyet a két ország népe a gyarmati múlt felszámolásáért tesz. mindkét országban szívélyes és magas színvonalú fogadtatásban részesültünk. különösen örültünk a mind a vezetők, mind a dolgozók részéről megnyilvánuló figyelmességnek és

/folyt.köv./

12.28/s

7.

parlament

/ az országgyűlés.... 7.folyt./s

baráti érdeklődésnek, mert úgy éreztük, hogy ebben a népköztársaságunk, népünk iránti fokozott megbecsülés jut kifejezésre.

az országgyűlés elnöke ezután az interparlamentáris unió magyar csoportjának tevékenységét ismertette, elmondotta, többek között: kapcsolataink kedvező alakulását mutatja, hogy már 1959-ben sor került az olasz - magyar 1960-ban pedig a magyar-olasz tagozat megalakítására, s ezt követte ugyancsak 1960-ban, illetve 1961-ben az angol-magyar és a magyar-angol tagozat létrehozása.

- a nemzetközi helyzet kedvező alakulása - folytatta - éreztette hatását az interparlamentáris unió 1963. évi belgrádi konferenciáján, ennek tevékenységét elsősorban a békés egymás mellett élésre, az általános és teljes leszerelésre való törekvés jellemezte, s igen kedvezően hatott a moszkvában aláírt részleges atomcsend-egyezmény. először történt meg, hogy az unió ülészakán - dr. molnár erik személyében - szocialista ország képviselője elnökölt. küldöttségünk aktívan és eredményesen vett részt a konferencia munkájában.

- a konferencia határozatai is mutatják, hogy az interparlamentáris unió munkásságának mindinkább a vitás nemzetközi kérdések békés megoldásában van növekvő szerepe, jelentősége. a magyar népköztársaság a többi szocialista országgal együtt eddig is nagy fontosságot tulajdonított az interparlamentáris unió munkájából reá háruló feladatoknak és a jövőben is mindent elkövet, hogy az unió a népek békeakarátának hatékony szócsövévé váljék.

tisztelt országgyűlés !

- meggyőződésem, hogy országgyűlésünknek mind a parlamenti küldöttségek cseréjével kapcsolatos, mind az interparlamentáris unióban kifejtett működése hasznos és eredményes volt. kifejezésre juttatta békepolitikánkat, erősítette a népek barátságát, segítette a békés egymás mellett élés elvének valóra váltását, előmozdította nemzetközi kapcsolataink szélesítését, gazdasági kereskedelmi és kulturális egyezményeink megvalósítását a különböző országokkal, s mindezzel emelte a magyar népköztársaság tekintélyét.

vass istvánné beszámolóját az országgyűlés elfogadta, ezután az elnök szünetet rendelt el.

/folyt.köv./

12.33/s

8.

a szerkesztőségek figyelmébe !

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk timár mátyás pénzügyminiszter válaszát.

x x x

a miniszter hangoztatta, hogy a költségvetési vitában felszólalt képviselők számos értékes, hasznos gondolatot, figyelemreméltó indítványt vetettek fel az élet különböző területeiről, s ezek nagy segítséget adnak ideál feladataink megoldásához, a következő évek terveinek kialakításához, a vegyipar fejlesztésére vonatkozó észrevételekkel kapcsolatban megemlítette, hogy e ebben az évben 1.1 milliárd forinttal többet juttatnak vegyipari beruházásokra, mint tavaly, s az idén az év második felében elkészülő létesítmények működésének megkezdése is biztosíték arra, hogy vegyiparunk fejlődése töretlen lesz.

részletesen foglalkozott azokkal az észrevételekkel, hozzászólásokkal, amelyek a beruházások gyorsítását sürgették. rámutatott, hogy jogos beruházási igények az ipar, a mezőgazdaság és a művelődésügy csaknem minden területén vannak.

- beruházási kereteinkkel nagyon megfontoltan, okosan célszerűen kell gazdálkodnunk. nem követhetjük azt az utat, hogy egyszerre fogunk hozzá minden tervezett létesítmény építéséhez. sokkal célszerűbb, ha feladatainkat ezen a téren is rangsoroljuk, sürgősségi sorrendet állapítunk meg, s erőnket valóban a legfontosabb beruházások végrehajtására összpontosítjuk. ez ugyan azzal jár, hogy bizonyos igények kielégítésének időpontja későbbre toródik, de hozzásegít bennünket ahhoz, hogy a megkezdett munkálatokat az eddiginél jóval gyorsabban fejezzük be. közös érdeke ez valamennyiünknek, mert nagyban hozzájárulhat gazdasági fejlődésünk ütemének gyorsabbá tételéhez is.

timár mátyás rámutatott, hogy a kapacitások elaprózása, az egyidejűleg indokolatlanul sok helyen megkezdett munka kedvezőtlenül befolyásolta az elmúlt években az építőipar tevékenységét is. építőiparunk - amely a legdinamikusabb iparágak közé tartozik - az idén nagy feladatok megoldása előtt áll ; feltétlenül indokolt és érdemes tehát az erők jobb összpontosításának lehetőségeit ezen a területen is alaposan megvizsgálni.

/folyt.köv./s

13.04

9.

/ timár mátyás válasza.../ 1.folyt./s

a munkaerőgazdálkodás kérdéseivel foglalkozva aláhúzza: szinte minden gyárban, üzemben jelentős tartalékok tárhatók fel a munkafolyamatok egyszerűsítésével, jobb szervezésével, a munkafegyelem megszilárdításával. példaként említette, hogy a vasut munkáját gyakran nehezíti vagonhiány - ugyanakkor jónéhány helyen vagonok száza állnak hosszabb-rövidebb ideig kirakatlanul. a jobb szervezés tehát a szállítási gondokat is enyhítené.

timár mátyás a továbbiakban részletesen beszélt a mezőgazdaság ideai feladatairól. hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági jellegű beruházások összegének emelkedése, termelőség-kezelésünkben az anyagi ösztönzés legcélravezetőbb módszereinek alkalmazása, jó együttműködése a mezőgazdasággal már ebben az évben is számottevő eredményeket hozhat.

kitért a költségvetés néhány lakásépítési, kommunális, szociális és egészségügyi előirányzatára is. meg említette, hogy államunk évről-évre növekvő összegeket költ lakásépítkezésekre. állami erőből 1961-ben 16.800, 1962-ben 17.000, 1963-ban 18.000 új otthon került tető alá, az idén pedig 21.700 építését tervezik és ez nem tartalmazza az otp hitellel történő építést.

több képviselő szóváltette a vízellátás nehézségeit. a pénzügyminiszter erre válaszolva hangoztatta, hogy a szakemberek pontosan számbavették a vízszolgáltatás javításának lehetőségeit. pécsen például mintegy 120 millió forintos beruházás szükséges - s ennek megvalósítására a következő években fokozatosan sor is kerül.

teljesítik a veszprémiek régi kérését is: veszprém új áruházát előreláthatólag 1965-ben átadják rendeltetésének.

timár mátyás válaszában kitért arra is, hogy gazdálkodásunk biztonságosabbá, zökkenőmentesebbé tételének fontos feltétele, hogy megfelelő tartalékokkal rendelkezünk. ezért indítványozta, hogy a honvédelmi miniszter felszólalásában bejelentett további 150 millió forintos megtakarítást költségvetési tartalékként kezeljék. végül bejelentette, hogy a költségvetési vitában elhangzott javaslatokat az illetékesek a továbbiakban alaposan megvizsgálják, mérle- gelik megoldásuk lehetőségeit, s a következő évek terveinek, költségvetési előirányzatainak összeállításakor figyelembe veszik.

/folyt.kv./

13.140 s

10.

/ timár mátyás válasza...../ 2.folyt./s

- a rendelkezésünkre álló anyagi erők biztosítják az országunk további előrehaladásához, fejlődéshez szükséges feltételeket. rajtunk áll tehát, hogyan élünk a lehetőségekkel, milyen mértékben gyarapítjuk népgazdaságunk erejét - mondta timár mátyás, majd kérte, hogy az országgyűlés a költségvetési törvényjavaslatot az indítványozott módosítással fogadja el.

x x x

13.15/s

11.

parlament

/ az országgyűlés.....8.folyt./vm

a szünet után került sor a harmadik napirendi pontra: az interpellációkra. az elnök Vass Istvánné bejelentette, hogy Kántor Lajosné képviselő a két gyermek után járó családi pótlék felemelése tárgyában tervezett interpellációjától elállt, mert kérdésére Timár Mátyás pénzügyminiszter expozéjában már választ adott.

ezután nagy Zoltán

----- Borsod megyei képviselő az országos tervehivatal elnökéhez interpellált. kifejtette, hogy a jelenlegi kutak vízhozama nem fedezi a gyorsan fejlődő Ózd igényét. azt kérdezte: mit tesznek az illetékesek a város vízellátásának megjavítására?

- dr. Ajtai Miklós

----- válaszában megállapította, hogy a kérdés indokolt, és jóllehet megépül a Bánpataki felszíni vízkivételi mű, ennek üzembehelyezése sem szünteti meg a gondokat, ezért felül kell vizsgálni az Ózdi körzet teljes vízellátási tervét és ennek alapján kell dönteni a gyökeresebb változást eredményező Lázberci víztároló ügyében. kérte az országgyűlést: járuljon hozzá, hogy az országos tervehivatal az országos vízügyi főigazgatósággal együtt elvégezze a tervek felülvizsgálatát s utána, de legkésőbb egy hónapon belül, adjon választ nagy Zoltán kérdésére.

tekintettel arra, hogy az ügyrend 48. paragrafusának 2. bekezdése értelmében a válaszadónak jogában áll egy hónapos halasztást kérni, s választ az interpelláló képviselőnek és az országgyűlés elnökének írásban megadni, az országgyűlés tudomásul vette dr. Ajtai Miklós előzetes tájékoztatását.

/folyt.köv./

13.15

12.

parlament

/ az országgyűlés.....9.folyt./vm

varga károly

----- somogy megyei képviselő a kohó-és gépipari miniszterhez intézett interpellációt a somogy megyei ipar-telepítés tárgyában.

elmondotta, hogy somogy megye párt-és tanács vezetői 1958-óta tárgyalásokat folytattak a kohó-és gépipari minisztériummal a hatáskörébe tartozó ipari üzemek fejlesztése, illetve új üzemek telepítése tárgyában. 1962 januárjában megállapodtak, hogy egyes kgm vállalatokat somogy megyébe telepítenek, illetve ottani üzemeket továbbfejlesztenek. ennek ellenére az elmúlt két esztendőben kézzelfogható eredmény nem született.

megkérdezte a kohó-és gépipari minisztert, mit kíván tenni a megállapodás végrehajtása érdekében?

dr. horgos gyula

----- kohó- és gépipari miniszter válaszában hangoztatta: ismeri a somogy megyei párt-és tanácsvezetők, valamint a kohó-és gépipari miniszter és a miniszterhelyettesek között 1962 január 8-án létrejött megállapodást. ez a megállapodás a kaposvári transzvill vállalat és a kaposvári világítás-technikai vállalat fejlesztését továbbá nagyatádon fémháló-, fém-szövet-és fonatgyár telepítését irányozza elő.

elmondotta, hogy a kohó- és gépipari minisztérium az elmúlt években a kaposvári transzvill vállalat fejlesztésére 25 millió forint beruházást fordított. a cél az, hogy alkalmassá tegye az üzemet - amely eredetileg tanácsi vállalat volt - bizonyos erősáramú cikkek, transzformátorok, kapcsolók, biztosítók, stb. gyártására. a minisztérium az eredeti megállapodás szellemében a tömegszerű gyártást a budapesti transzvill vállalatától fokozatosan telepítette és telepíti át. a megkezdett profil-áttelepítést folytatni kívánja és a vállalat termelési értékét - kisebb beruházási keret felhasználásával - a jelenleginek körülbelül kétszeresére kívánja növelni.

a világítás-technikai vállalat fejlesztésére - mondotta a továbbiakban - a kohó-és gépipari minisztérium az elmúlt három évben körülbelül 11 millió forint beruházást fordított. a volt somogy megyei finommechanikai és gépjavitó tanácsi vállalat vasszerkezeti üzemét 1961-től fokozatosan világítás-technikai cikkek gyártására tette alkalmassá. a megállapodásban előírt nagyszámú rekonstrukció programját kidolgozták.

/folyt.köv./

13.49.

13.

10. 0. 1

parlament

/ az országgyűlés.... 10. folyt./s

a szükséges beruházás összege pontos gazdasági és műszaki felmérések alapján - körülbelül 120 millió forint, és ezek 1200 fő foglalkoztatása érhető el. a minisztériumnak az a véleménye, hogy ezt a beruházást, amely a budapesti világítás-technikai gyár termelésének teljes kitélepitését szolgálja, meg kell valósítani. miután azonban a második ötéves terv ilyen nagyságú beruházást nem tett lehetővé, ennek megvalósítása csak a harmadik ötéves tervben történhet meg.

a miniszter ezután elmondotta, hogy a megállapodás 3. pontját, amely a budapesti drótháló-, fémszövet- és fonatgyárnak nagyátárra történő áttelepítését irányozta elő, nem lehet végrehajtani. a felmérések alapján ugyanis a terület nem alkalmas ipartelepítésre, mert fekvése, épületei és nem utolsósorban a szállítási körülmények nem teszik lehetővé ilyen típusú gyár odatelepítését. a dróthálóhoz, drótszövethez szükséges anyagot miskolcon és salgótarjánban gyártják. évi viszonylatban körülbelül 30.000 tonna anyag szállítása az ország déli területére nem gazdaságos. a minisztériumnak az az álláspontja, hogy a vidéki ipartelepítés további mértékét a regionális tervezés alapján, egyes országrészek és települések adottságainak együttes figyelembevételével kell meghatározni.

varga károly képviselő a viszonzválasz jogával élve hangoztatta, hogy a miniszter által a két vállalat fejlesztésével kapcsolatban mondottakat megnyugvással veszi tudomásul. a minisztérium intézkedései összhangban vannak a népgazdaság fejlesztésének érdekeivel, a vidéki ipartelepítés követelményeivel.

elismeri, hogy a tervezett ipartelepítés nagyátárral valóban nem lenne gazdaságos, de az a kérése, hogy a minisztérium és az országos tervhivatal folytasson további tárgyalásokat és készítsen tervet a rendelkezésre álló épületek ipari hasznosítására. a miniszter válaszát elfogadja.

az országgyűlés az interpellációra adott miniszteri választ tudomásul vette.

/folyt.köv./

13.55.

14.

14.55. *Cse*

parlament

/ az országgyűlés.... 11. folyt./vm

hengsperger péter

szabolcs megyei képviselő a nagyüzemi mezőgazdasági beruházások tervezésének és kivitelezésének megjavítása érdekében interpellált a földművelésügyi miniszterhez. mint elmondotta, a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezéséig a népgazdaság évről-évre nagy összegeket fordít a termelőszövetkezetek új létesítményeire, egyes rossz títustervek és a rossz kivitelezés miatt azonban ebből az összegből sokmillió forint veszett és vész kárba. ezért megkérdezte a földművelésügyi minisztert, milyen intézkedéseket tesznek a tervezés és a kivitelezés megjavítására.

losonczy páli

földművelésügyi miniszter válaszában egyetértett azzal, hogy az elmúlt években sok hiba volt a mezőgazdasági épületek tervezésében és kivitelezésében. a régebbi épületek egy része nem felelt meg a korszerű nagyüzemi gazdálkodás követelményeinek. a tervező és kivitelező szervezetek kerestek jobb, olcsóbb megoldásokat, ennek során azonban újabb hibákat is elkövettek.

a mezőgazdasági beruházások tervezésének és kivitelezésének megjavítására - mondotta a miniszter - már a közelmúltban több határozatot hoztunk. 1963-ban intézkedtek arról, hogy a termelőszövetkezetekben ezentúl a korábbi ideiglenes épületek helyett korszerű, időtálló és műszakilag megfelelő, az állattenyésztés igényeit jól kielégítő épületek létesüljenek. a tervezőirodákknak, elsősorban a földművelésügyi minisztérium tervezőirodájának feladatává tettük, hogy a mezőgazdasági beruházásokhoz egy-egy szerkezetű jó elrendezésű, a mezőgazdaság céljainak megfelelő títusterveket alakítsanak ki.

a tervezési és az adaptálási kapacitás bővítése érdekében az agroterv az idén már mint szakosított tervező vállalat, csak prototípus-és országos títusterveket készít. a tervezőmérnökök mellé mezőgazdasági szakemberek osztottak be, sőt a gyakorlati szakembereket még a tervezésbe is bevonták. a közelmúltban rendelet készült arról, hogy a termelőszövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak csak olyan épületek terveit lehet kivitelre ajánlani, amelyek kisérteti épületként már legalább egy évig kifogástalanul üzemeltek.

a földművelésügyi miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az országgyűlés egyhangulag elfogadta.

/folyt.köv./

13.55.

14.

15.

parlament

/ az országgyűlés..... 12. folyt./s

ezután dr. belák sándor
----- veszprém megyei képviselő
a talajjavító anyagok szállítása és biztosítása tárgyában
interpellált a közlekedés- és postaügyi miniszterhez és
az országos tervhivatal elnökéhez.

- a rossz termőképességű és nehezen művelhető talajok
javítása, a gyenge termelőségű területek jobb gazdálkodási
feltételeinek megteremtése érdekében - mondotta -
az utóbbi években több komplex talajjavítási terv készült,
egyik ilyen, nagyságánál és jelentőségénél fogva kiemelkedő program
a vas és zala megye területét érintő, mintegy 300.000 hold
javítását célzó örség-hetési és göcseji terv. a program
mielőbbi megvalósítását azonban nagymértékben akadályozza,
hogy a máv nem elégíti ki a talajjavító vállalat szállítási
igényeit. az idej talajjavítási tervhez 37.000 vagon mésztanyát
kellene szállítani, s ehhez jön még a tavalyi évről a szerződés-
ben lekötött, de a vasut által le nem szállított mintegy
20.000 vagon.

a képviselő elmondotta, hogy a vasuti szállítási nehézségek miatt a talajjavító vállalat gyakran 50-60 kilométer távolságra is teherautóval szállítja a javítóanyagot. így viszont az egy holdra szükséges javítóanyag csak a szállítása miatt több mint 2.000 forintba kerül. a képviselő véleménye szerint ezért célszerű lenne, ha a most használt kisebb hatóanyagú lápi mésztanyák helyett minél koncentráltabb és így kisebb szállítási kapacitást igénylő javítóanyagot biztosítanának. ezt meg lehetne oldani akkor, ha mielőbb kibővítenék a javítandó területhez közelfekvő sümegi mészkőbányát.

dr. csanádi györgy
----- közlekedés - és postaügyi miniszter
válaszában elmondotta, hogy bár a mintegy félmillió tonna javítóanyag szállítása a vasut teljes feladatához képest nem jelentős mennyiség, mégis figyelembe kell venni, hogy a vasut teljesítménye nem növelhető korlátlanul. ha a vasutat a tényleges kapacitásánál nagyobb teljesítményre akarják kényszeríteni, könnyen előállhat az a helyzet, hogy a népgazdaság termelési ter-
veit a vasut teljesítőképessége determinálja. ennek a megelőzésére már tettek egy sor fontos intézkedést. így az idej terv már több új kapacitásnövelő műszaki létesítmény megvalósítását irányozza elő. ezenkívül komoly erőfeszítések történnek a vasut munkájának jobb megszervezésére, rejtett tartalékok kiaknázására.
/folyt.köv./

14.07/s

14.20 *Amé*

16.

parlament

/ az országgyűlés..... 13. folyt./vm

- mindezek alapján - mondotta a miniszter - remélem, hogy a vasut teljesíteni fogja 1964 évi szállítási tervét és ezen belül a talajjavító anyagokállításának előirányzatát is.

dr. ajtai miklós
----- az országos tervhivatal elnöke válaszában kifejtette, hogy a kitermelési és a szállítási költségeket egyaránt figyelembevéve, s hatóanyagban számolva, a lápi mész és a mészkő-örlemény ára lényegében azonos, ez tehát nem indokolja a sümegi mészkőbányát üzem bővítését. emellett gondolni kell arra is, hogy talajjavítási programot akarnak megvalósítani az ország több más vidékén is, ahol még lápi mésztanyák sincs. a rendelkezésre álló összegből tehát elsősorban itt kell a mészkőbányát üzemeket építeni, s csak azután kerülhet sor a sümegi üzem bővítésére.

belák sándor képviselő mindkét választ elfogadta, az országgyűlés a közlekedés- és postaügyi miniszter választát 11 ellenszavazattal, az országos tervhivatal elnökéért egyhangulag tudomásul vette.

kántor lajosné
----- borsod-abauj-zemplén megyei képviselő
azoknak az idős pedagógusoknak a nevében interpellált veres józsef munkügyi miniszterhez, akik az új nyugdíjtörvény életbeléptetése előtt mentek nyugdíjba, s akiknél nem veszik figyelembe az 1945 előtt munkában töltött éveket.

veres józsef,
----- munkügyi miniszter válaszában megemlítette, hogy az interpelláció nemcsak az idős pedagógusokat, hanem más nyugdíjasokat is érint, akik szintén joggal vehetik fel nyugdíjuk visszamenőleges rendezését. utalt arra, hogy az új nyugdíjtörvény mellett még többféle régi rendelkezés is életben maradt, s a más-más rendelkezések alapján megállapított nyugdíjak között jelentékenyek a különbségek.

/folyt.köv./

14.42.

15.15 *Amé*

17.

parlament

/ az országgyűlés.....14.folyt./vm

a kormány ezen többször is igyekezett segíteni. az 1959. évi nyugdíjrendezés például 541.9 millió forint, az 1963. január 1-i rendezés 146.5 millió forint kiadási többletet jelentett, míg 1956-ban 573.000 volt a nyugdíjasok száma, addig 1964 év végére számuk előreláthatólag eléri a 750.000-et. 1956-ban a nyugdíjakra 2 milliárd 302 millió forintot fizetett ki államunk, az idén ki-fizetendő összeg viszont 6 milliárd 59 millió forint lesz. az új nyugdíjtörvény 1929-ig visszamenőleg nyugdíjalapnak fogadott el minden munkában eltöltött évet azoknál a dolgozóknál, akik a törvény életbeléptetése után mentek nyugdíjba, visszamenőleges hatállyal valamennyi régi nyugdíjas ügyét hasonló alapon nem lehetett rendezni, mert erre anyagi lehetőségeink nem adtak módot.

- egyetértek tehát interpelláló képviselőtársammal; igaz van abban, hogy a nyugdíjkérdés még nem oldódott meg teljesen. feltétlenül szükséges, hogy alkalmas időpontban az összes, nyugdíj-ra vonatkozó rendeleteket összhangba hozzuk az új nyugdíjtörvény-nyel, és ezzel együtt az összes régi problémát is rendezzük, a feltett kérdésre azonban meg kell mondanunk: erre a rendelkezésre a közeljövőben nem kerülhet sor, mert anyagi kihatása rendkívül nagy. ha gazdasági eredményeink tovább javulnak, akkor természetesen e kérdés rendezése is közelebb kerül a megvalósuláshoz, - fejezte be válaszát veres józsef.

a választ az interpelláló képviselő és az országgyűlés elfogadta.

az országgyűlés ezzel befejezte munkáját. az ülészakot vass istvánné elnök zárta be./mt1/

14.45

15.15 *Ch*

18.

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe !

az országgyűlés szombati anyagában timár mátyás neve elé kérjük a „dr.” címet beiktatni.

dr. timár mátyás válaszána 1.folytatása második bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen :

... alkalmazása, az ipar jó együttműködése....

az országgyűlés... 11.folytatás első sorában a név helyesen :

h e n s p e r g e r p é t e r

ugyanezen oldal negyedik bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen :

.... mezőgazdasági szakembereket osztottak be, sőt.....

ugyanezen bekezdés 7. sorában a szöveg helyesen :

..... terveit lehet kivitelezésre ajánlani, amelyek.....

a 14. folytatás „ - egyetértek tehát....., bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen :

.... mondanunk : erre a rendezésre a közeljövőben....

/mt1 /

--

le

14.50/s

15.15 *Ch*

18.

bb 59. magyar-német barátsági napok kezdődtek dunaujvárosban

vid sze szb

1964. február 1.

a hazafias népfront dunaujvárosi bizottsága február 1. és 8. között magyar-német barátsági napokat rendez. a barátsági napok sorozatát szombaton este a bartók béla művelődési házban walter peschke, az ndk budapesti nagykövetségének attaséja nyitotta meg, majd levetítették az új demokratikus németország születéséről készített „és a te szerelmed,” című filmet. a művelődési ház előcsarnokában ugyanakkor szatirikus politikai rajzkiállítás nyílt. /mti/

bb 60. Lunacsarszkij Ősbemutató a miskolci nemzeti színházban

vid sze szb la

1964. február 1.

szombaton este mutatta be a miskolci nemzeti színház a.v. lunacsarszkijnak, a szovjetunió első művelődésügyi népbiztosának „don quijote,” című irónikus tragédiáját, amely hazánkban először került színre. a szindarabot száraz györgy műfordítása nyomán vitték színpadra jurka lászló főiskolai hallgató vizsgarendezésében. a címszerepet szokolay ottó, sanchó pansa szerepét fillár istván jászai-díjas alakította.

az Ősbemutatón megjelent szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. jelen voltak a budapesti szovjet nagykövetség képviselői is. az előadást végignézte a színház- és filmművészeti főiskola vizsgabizottsága, élén nádassy kálmán kossuth-díjasnak, a opraház igazgatójának, a bizottság elnökének vezetésével. /mti/

bb 61. szombaton rendezték a felszabadulás utáni tizedik svábbált

t ms/sze szb la

1964. február 1.

a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetsége szombaton este a ganz-márag vörösmarty művelődési házában rendezte meg az immár hagyományos svábbált. az ország minden részéből mintegy két és félezren jöttek össze ebből az alkalomból. a megnyitáson jelen volt dr. münnich ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja. ott volt siegfried hienzsch, a német nagykövetség első titkára és több külföldi vendég.

/folyt.köv./

● 21.17/a

- 31 -

KE

bb 61. /szombaton rendezték... 1. folyt./- szb

a felszabadulás utáni 10. svábbált dr. wild frigyos országgyűlési képviselő, a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetségének főtitkára nyitotta meg, majd 38 képviselőbe öltözött pár szinpompás felvonulása következett. ezután a csolnoki, a szigetujfalusi, a pilisvörösvári és a soproni művelődési csoportok adtak műsort. éjjelkor került sor a hagyományos rozmaring-sorsolásra, majd megkezdődött a reggelig tartó tánc, amelyhez a zenét a taksonyi, a brennbergbányai és a dunaharaszti zenekar szolgáltatta.

x x x

Szombaton este tartották meg békés megyében, a négy nemzeti-ségű elek községben is a többévtizedes hagyományra visszatekin-tő batyus svábbált. /mti/

..-

- v é g e -

21.20/a

- 32 -

MM

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7, Telefon: 159-400, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. február 2.

bb 1. vizesés, szőkőkut a szobában - új lakberendezési tárgyak készülnek pécsett

vid/lk/m/ki

1964. február 2.

pécsett a háziipari szövetkezet vállalta el a színes szobai szőkőkutak sorozatgyártását, amelynek mintadarabját egy helybeli kisiparos villanyszerelő készítette. a kovácsoltvas lábakon álló, virágállvánnyal kombinált szobai szőkőkut egészségügyi szempontból is jelentős. a központi fűtésű lakásokban a száraz levegőt esztétikus körülmények között, szabályozhatóan párasítja. sósvíz alkalmazásával a légzőszervre kedvező hatású a pára. ezenkívül egyéb gyógyszeres anyagok is a szoba vagy munkaterem levegőjébe juttathatók. a szövetkezet foglalkozik a szoba levegőjét párasító újabb szerkezet, falra helyezhető kis vizesés kivitelezésével is, amely ugyancsak nagy sikerre számíthat a vásárlók körében. a szőkőkut és vizesés villanymeghajtással működik, áramfogyasztása fillérekbe kerül. /mti/

..-

bb 2. bugacon marad a magyar-szürke gulya

vid/j/m/ká

1964. február 2.

a városföldi állami gazdaság bugacpusztai üzemében tartják az ország legnagyobb magyar-szürke gulyáját. a már kiveszőben levő, őshonos szarvasmarha-fajtát télen-nyáron a szabadban nevelik. a gazdaság vezetői a múlt évben úgy határoztak, hogy felszámolják a tenyészetet, s egy részét átadják az állatkertnek. most mégis megváltozik a terv: a magyar-szürke gulya, amely már szinte hozzátartozik a tájhoz, bugacon marad. két apaállatot szereztek be, s még ebben az évben 30-40 magyar-szürke kisborjura számítanak. /mti/

..-

- 1 -

10.00/m

12. Huel

Me